

UTSIRA KONTROLLUTVALG

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Dato: fredag 7. mai 2021
Tid: kl. 12.30
Sted: Bedehuset (dersom innstilt båt, ønsker leder møtet utsatt til 21.05.21)

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS tlf 52 75 73 50 eller
mobiltlf. 95 98 69 79/77 /sms/ e-post: post@kontrollutvalgene.no

Medlem som må melde forfall eller anser seg inhabil, må gi melding om dette så tidlig som råd er.
Varamedlemmer vil bli innkalt særskilt. Saker merket *Unntatt offentlighet i medhold av off.l.*, sendes bare internt.

Sakskartet vil bli lagt ut på kommunens nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Saksliste:

- 6/21 Godkjenning av protokoll fra møtet 12.02.21
- 7/21 Orientering fra administrasjonen- helse- og omsorgssjefen
- 8/21 Uttalelse til årsregnskap og årsmelding 2020 - Utsira kommune
- 9/21 Forenklet etterlevelseskontroll 2020 – revisors attestasjon om økonomiforvaltningen
- 10/21 Forvaltningsrevisjon «Prosjektstyring, leverandør- og kontraktsoppfølging»
- 11/21 Oppfølging av forvaltningsrevisjon 2020 – vannkvalitet på Utsira og vannverket
- 12/21 Referat- og orienteringssaker 07.05.21

Eventuelt

Utsira/Aksdal, 30.04.21

Lodvar Mathiassen (sign.)
Kontrollutvalgsleder

Toril Hallsjø
utvalgssekretær

Kopi: Ordfører (møte- og talerett)
Revisor (møte- og talerett)
Rådmann (invitert/innkalt)
Varamedlemmer (til orientering)

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	07.05.21	6/21
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 12.02.21

Sekretariatets forslag til vedtak:

Protokollen fra møtet i Utsira kontrollutvalg den 12.02.21 godkjennes.

Vedlegg: Protokoll fra møtet 12.02.21

Saksorientering

Vedlagt følger utkast til protokoll fra kontrollutvalgets møte den 12.02.21.

Protokollen er gjennomlest og godkjent av leder i etterkant av møtet og oversendt administrasjonen og kommunestyret til orientering. Det er ikke framkommet merknader til vedlagt protokoll.

Protokollen fra forrige møte godkjennes formelt i dette møtet, og utvalgsleder vil så signere protokollen.

Aksdal, 28.04.21

Toril Hallsjø (sign.)

Daglig leder/utvalgssekretær

UTSIRA KONTROLLUTVALG

PROTOKOLL

Fredag **12. februar 2021** ble det avholdt møte i Utsira kontrollutvalg under ledelse av leder Lodvar Mathiassen.

MØTESTED:	Allrommet, Siratun
MØTESTART/MØTESLUTT:	kl.12.30 – kl. 14.00
MØTENDE MEDLEMMER:	Lodvar Mathiassen (BL), Kai Børresen (FL), A Thi Kim (BL), Bjørg Skålnes (FL) og Rune Kvalvik (FL)
FORFALL:	Ingen
FRA SEKRETARIATET MØTTE:	Daglig leder/utvalgssekretær Toril Hallsjø, Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
FRA REVISJONEN MØTTE:	Ingen fra Deloitte AS (etter avtale)
FRA ADMINISTRASJONEN MØTTE:	Miljø- og jordbrukssjef Atle Grimsby i sak 2/21
ANDRE SOM MØTTE:	Ordfører Marte Eide Klovning (FL)
MERKNADER TIL INNKALLING	Ingen
MERKNADER TIL SAKSLISTE:	Ingen

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:

SAK 1/21 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 13.11.20

Sekretariatets innstilling:

Protokollen fra møtet i Utsira kontrollutvalg den 13.11.20 godkjennes.

Behandling i kontrollutvalget 12.02.21:

Utvalget hadde ingen merknader til protokollen.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 12.02.21:

Protokollen fra møtet i Utsira kontrollutvalg den 13.11.20 godkjennes.

SAK 2/21 ORIENTERING FRA ADMINISTRASJONEN – MILJØ- OG JORDBRUKS-SJEFEN**Sekretariatets innstilling:**

Utsira kontrollutvalg tar miljø- og jordbrukssjefens gjennomgang om sitt arbeids- og ansvarsområde til orientering.

Behandling i kontrollutvalget 12.02.21:

Miljø- og jordbrukssjef Atle Grimsby orienterte om det han omtalte som «verdens beste jobb». Han startet i kommunen for 29 år siden, først som miljøvernkonsulent og senere ble stillingen utvidet til miljø- og plansjef, og nå som miljø- og jordbrukssjef. Han er utdannet agronom og har naturforvaltning fra høyskolen i Bø.

Innen landbruket bistår han de seks bøndene med søknader om SMIL-tilskudd innen bl.a. kystlyngbrenning og grøfting. Kommunen samarbeider med Karmøy vedr statlig myndighet, men han har ansvar for den lokale forvaltningen av jordloven. Kommunen er nå inne i sin tredje behandling av kommuneplanens arealdel. I 2004 ble de viktigste valgene tatt mht. fredede områder og planer for framtidig bebyggelse. Det jobbes nå med ny revidering og planen er at den skal ferdigstilles til høsten. Han jobbet tett med næringssjefen og mente det var mye spennende på gang, som det må tas hensyn til i planen.

Han er også kultursekretær, og det avholdes to samrådsmøter med kultur- og foreningsliv på øya. Det er også en årlig fordeling av kulturmidler. Aktuell sak til kommunestyret i mars er plassering av en dagsturhytte. Hyttene har blitt en stor suksess i Vestland fylke og nå har tilbudet kommet til kommunene i Rogaland. De er på 15 m² og har en verdi til 0,5 mill. kr. og vil bli et flott bidrag til Utsirasamfunnet.

Det jobbes også med ny hjemmeside for Utsira. Den nye siden er tenkt bli mer kreativ opp mot reiseliv, enn dagens hjemmeside, som vil bli mer rendyrket mot kommunale tjenester. Han hadde også ansvar for kommunens virtuelle robot Kommune-Kari som kan svare på spørsmål via kommunens nettside.

Utvalget hadde spørsmål om offentliggjøring om utdeling av støtte til landbruksmidler og om dyrevern. Utvalgsleder gav skryt til kommunen om digitalisering av gamle bilder. Andre kommuner var ikke kommet så godt i gang som Utsira.

Utvalget ønsket å bytte om på neste orientering, slik at helse- og omsorgssjef kom til utvalget i neste møte. Ordfører støttet forslaget, spesielt på tanke om at hun har signalisert at hun vil fratre for aldersgrense.

Hun opplyste også at det vil bli holdt et digitalt folkemøte hvor det ville bli informert om endringer knyttet til «First responder»- og bakvaktordningen og prosjektet «Leve hele livet». Omlegging skjer som følge av statlige vedtak og samordning i Helse Fonna. Sms-melding om møtet ville bli sendt alle innbyggerne på mandag.

Utvalgsleder takket for god orientering.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 12.02.21:

Utsira kontrollutvalg tar miljø- og jordbrukssjefens gjennomgang om sitt arbeids- og ansvarsområde til orientering.

Utsira kontrollutvalg ønsker at helse- og omsorgssjefen tar sin gjennomgang om sitt arbeids- og ansvarsområde i neste møte 7. mai og at barnehagestyrer da tar sin orientering til høsten.

SAK 3/21 VALG AV NYTT FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT I 2021

Sekretariatets innstilling:

Utsira kontrollutvalg velger å sette i gang forvaltningsrevisjon innen temaet

Utsira kontrollutvalg ber revisor fra om å legge fram prosjektmandat til neste møte 07.05.21 innen valgt prosjekt

Utvalget har følgende innspill til spørsmål/problemstillinger:

Behandling i kontrollutvalget 12.02.21:

Sekretær innledet og opplyste at forvaltningsrevisor var tilgjengelig pr telefon ved behov.

Rune Kvalvik sette fram forslag om å velge temaet «*Prosjektstyring, leverandør- og kontraktsoppfølging*», da han var usikker på om kommunen har nok folk og kompetanse til å følge opp store investeringer. Han lurte på om det fantes verktøy som kan benyttes eller om slikt arbeid burde bli satt bort eksternt. Det ble vist til kommunene Kvitsøy og Bokn. Utvalget trakk fram enøk-prosjektet på Siratun, taket på Sirakompasset og de nye kommunale boligene som store prosjekt.

Utvalget mente at temaet var viktige for kommunen og at det her kunne finnes læringspunkter. Det ble òg vist til uttrykket «Det er dyrt å være fattig».

Utvalgsleder mente Deloitte AS skulle bli bedt om å komme med forslag til aktuelle problemstillinger, og så fikk utvalget ta stilling til videre bestilling eller velge annen arbeidsmetode i neste møte. Utvalget sluttet seg til forslaget.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 12.02.21:

Utsira kontrollutvalg velger å sette i gang forvaltningsrevisjon innen temaet «Prosjektstyring, leverandør- og kontraktsoppfølging i Utsira kommune»

Utsira kontrollutvalg ber revisor fra Deloitte AS om å legge fram prosjektmandat med aktuelle problemstillinger til neste møte 07.05.21 innen valgt prosjekt.

SAK 4/21 KONTROLLUTVALGETS ÅRSMELDING 2020

Sekretariatets innstilling:

Utsira kontrollutvalg godkjenner årsmeldingen for 2020 (med evt. endringer/ tillegg).

Utsira kommunestyre tar kontrollutvalgets årsmelding for 2020 til orientering.

Behandling i kontrollutvalget 12.02.21:

Sekretær gikk kort igjennom meldingen. Nestleder gjorde oppmerksom på at under kap. 2 manglet det «styre» i ordet «kommunerepresentant». Sekretær oppdaget også feil om møte- og

Møte nr. 1/21

talerett vedr. om at utvalgsleder kan overlate den til andre i utvalget. Ellers sluttet utvalget seg til innholdet slik det var framlagt.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 12.02.21:

Utsira kontrollutvalg godkjenner årsmeldingen for 2020.

og innstilling til kommunestyret:

Utsira kommunestyre tar kontrollutvalgets årsmelding for 2020 til orientering.

SAK 5/21 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 12.02.21

1. Statusoversikt pr. februar 2021
2. Kommunestyrevedtak 17.12.20, sak 55 – Evaluering av skolematordningen
3. Kommunestyrevedtak 17.12.20, sak 56 – Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024
4. Kommunestyrevedtak 17.12.20, sak 57 – Plan for eierskapskontroll 2020-2024
5. Møteplan 2021- KST, FKS og KU
6. Budsjett 2021 – revisjon og kontrollutvalg
7. Haugaland Brann og redning IKS – representantskapsmøte 05.02.21
8. Kommunal rapport 15.12.20 – Kommunale kontrollutvalg – lokaldemokratiets vaktbikkje

Behandling i kontrollutvalget 12.02.21:

Utvalgssekretær gjorde greie for referatsakene. Utvalget hadde ingen særskilte merknader til sakene.

Tilsetting av ny rådmann/kommunedirektør May Britt Jensen ble kommentert og utvalget mente det var et godt valg. Rådmann Bjørn Aadnesen fratrer 30.04.21. Hans siste kommunestyremøte vil være 29. april. Usikkert om ny kommunedirektør har tiltrådt eller om assisterende rådmann møter i neste møte. (Nå avklart at hun tiltrer 5.mai.)

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 12.02.21:

Referatsaker 1-8/21 blir tatt til orientering.

Eventuelt

Ingen saker ble meldt.

Neste møte: fredag 7. mai 2021

Foreløpige saker: orientering fra helse- og omsorgssjef, årsregnskapet for 2020 og etterlevelseskontroll 2020, tilbakemelding om plan for reservevannforsyningen og prosjektmandat for forvaltningsrevisjon om «Prosjektstyring, kontrakts- og leverandøroppfølging»

Utsira, 16. februar 2021

Lodvar Mathiassen (sign.)
Leder

Toril Hallsjø (sign.)
Utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	07.05.21	7/21
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

ORIENTERING FRA ADMINISTRASJONEN – HELSE- OG OMSORGSSJEF

Sekretariatets forslag til vedtak:

Utsira kontrollutvalg tar helse- og omsorgssjefens gjennomgang om sitt arbeids- og ansvarsområde til orientering.

Saksorientering

Kontrollutvalget vedtok i møtet 13.02.20, sak 3/20 å invitere kommunale ledere til å komme å orientere om sitt arbeids- og ansvarsområde etter en plan. Vedtaket var følgende:

Utsira kontrollutvalg vedtar følgende plan for orienteringer fra administrasjonen i denne valgperioden:

08.05.20 Rådmann og økonomisjef

~~11.09.20 Rektor/oppvekstsjef~~

~~13.11.20 Biblioteksjef~~

2021

~~Møte 1 Miljø og jordbrukssjef~~

Møte 2 Barnehagestyrer

Møte 3 Helse- og omsorgssjef

Møte 4 Assisterende rådmann

2022

Møte 1 Drifts- og utviklingssjef

Møte 2 Fysioterapeut

Møte 3 Økonomisjef

Tidsrammen settes til 30 min. inklusiv spørsmål.

Sekretariatet gis fullmakt til å invitere i en annen rekkefølge enn slik listen over kommunale ledere er satt opp dersom den som inviteres ikke har anledning til å stille i det aktuelle møtet.

Orienteringene er tenkt å gjøre utvalget bedre kjent med driften av kommunen og de utfordringer kommunen har. Planen/invitasjonen ble oversendt rådmannen 12.02.20. Det gikk fram i brevet at tidspunktene kunne endres/byttes for de invitere.

Kontrollutvalget vedtok i møtet 12.02.21, sak 2/21 bl.a. følgende:

Utsira kontrollutvalg ønsker at helse- og omsorgssjefen tar sin gjennomgang om sitt arbeids- og ansvarsområde i neste møte 7. mai og at barnehagestyrer da tar sin orientering til høsten.

Helse- og omsorgssjef Bente Pettersen ble kontaktet i etterkant av møtet og informert om vedtaket og hun er varslet i forkant av utsendelse av sakskart og hun stiller.

Sekretariatet foreslår (kun veiledende) at det blir orientert om følgende tema:

Tjenesteområdene og tjenestetilbud

- Hvordan tjenesteområdene er organisert
- Hvilke tjenester som ligger til tjenesteområdene

Budsjett og regnskap

- Rammer
- Resultater

Tanker om framtiden

- Utfordringer
- Planer

Utvalget kan komme med innspill på emne og spørsmål i forkant av møtet, men helst så tidlig som mulig, slik at den inviterte kan forberede seg på dette.

Aksdal, 28.04.21

Toril Hallsjø

Daglig leder/utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	07.05.21	8/21
Formannskapet	09.06.21	
Kommunestyret	17.06.21	
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	210	

UTTALELSE TIL ÅRSREGNSKAP OG ÅRSMELDING 2020 – UTSIRA KOMMUNE

Sekretariatets forslag til vedtak:

*Utsira kontrollutvalg vedtar **vedlagte** uttalelse til årsregnskap og årsmelding 2020 slik den foreligger (med disse endringene/tilleggene).*

Kontrollutvalget anbefaler at Utsira kommunestyre godkjenner årsregnskapet og årsmeldingen for 2020.

Vedlegg:

1. Utkast til kontrollutvalgets uttalelse
2. Kommuneregnskapet for 2020 (eget hefte) med bl.a.
 - Økonomisk oversikt – drift og investering
 - Balanse pr 31.12.20
3. Rådmannens årsmelding 2020 (eget hefte)
4. Revisors beretning fra Deloitte AS, datert 15.04.21
5. Revisjonsrapport nr 5, datert 15.04.21

Innledning

Sekretariatet vil vis til vedlagt dokument. Regnskapet med noter og årsmelding for 2020 er også finne på kommunen nettsider. Foruten revisor fra Deloitte (for siste gong), vil også ass. rådmann og økonomisjef vil delta under behandlingen av saken.

Bakgrunn

Kontrollutvalget skal iht. kommuneloven § 14-3 tredje ledd avgi uttalelse om årsregnskapet og årsberetningen. Uttalelsen skal oversendes til kommunestyret med kopi til formannskapet. Uttalelsen må foreligge før formannskapet skal avgi sin innstilling til årsregnskapet og årsberetningen.

Videre går det fram av forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3:

Kontrollutvalget skal uttale til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkeutvalget innstiller til vedtak.

Regnskapet må derfor først legges fram for kontrollutvalget før det blir behandlet i formannskapet. Kontrollutvalget skal også påse at regnskapsrevisors skriftlige påpekninger etter kommuneloven § 24-7 til § 24-9 blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekningene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret.

Frist for regnskapsrevisor til å gi revisjonsmelding til kommunestyret er senest 15. april i følge § 24-8. Administrasjonen har frist med levering av årsrekneskapen senest 22. februar og årsberetning inne 31. mar. Revisors frist er satt til 15. april.

Det er opp til kontrollutvalget selv å bestemme hva uttalelsen skal inneholde. Verken loven eller forskriften stiller konkrete krav til hva uttalelsen skal inneholde, utover at den skal knytte seg til forhold i årsregnskapet eller årsberetningen og tilhørende revisjonsberetning.

Det følger imidlertid av loven at kontrollutvalgets uttalelse skal inngå i grunnlaget for kommunestyrets behandling av og vedtak om årsregnskap og årsberetning. Kontrollutvalgets uttalelsesplikt må ses i lys av dette, og uttalelsen skal således knytte seg til forhold ved årsregnskapet eller årsberetningen.

Det primære utgangspunktet for kontrollutvalgets uttalelse vil være de feil og mangler eller andre forhold som regnskapsrevisor har tatt opp i tilknytning til regnskapsrevisjonen, jf. koml. § 24-5 til § 24-8.

Kontrollutvalget har et ansvar for at det føres kontroll med økonomiforvaltningen. Dette kontrollansvaret gjelder økonomiforvaltningen generelt, og går utover kontrollen med selve årsregnskapene og årsberetningene som regnskapsrevisor har ansvar for.

Kontrollutvalgets plikt til å uttale seg om årsregnskapet og årsberetningen innebærer ikke et krav om at kontrollutvalget skal uttale seg om kommunens økonomiforvaltning generelt, utover det som gjelder forhold ved årsregnskapet eller årsberetningen.

Det bør fremkomme i uttalelsen fra revisor har tatt forbehold eller har merknader i revisjonsberetningen eller har avgitt en normalberetning. Det bør vurderes om de formelle kravene til årsberetning er fulgt, jf. ovenstående bestemmelse i kommuneloven § 14-7 om hva en årsberetning skal redegjøre for.

Hovdformålet med økonomiforvaltningen etter kommunelova § 14-1 er å ivareta økonomisk handleevne. Kommunestyret skal selv vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi, og vil normalt omtale utviklingen i finansielle måltall i årsberetningen, jf. kommuneloven § 14-7 punkt a).

Kontrollutvalget kan velge å kommentere utviklingen av måltallene. Det samme gjelder kommunens økonomiske situasjon som helhet, men dette må basere seg på årsberetningen og må være en nøktern vurdering fra kontrollutvalget side. Det er kommunestyret som eksempelvis har stått for alt låneopptak i en kommune og kontrollutvalget skal ikke kritisere slike disposisjoner.

Dersom frist for avgivelse av årsregnskapet eller årsberetningen ikke følges, bør dette vurderes inntatt i kontrollutvalgets uttalelse. Konklusjon i uttalelsen

Det er formannskapet som skal avgi innstilling når det gjelder årsregnskap og årsberetning. Kontrollutvalget kan eksempelvis ha følgende avslutning i sin uttalelse:

«Kontrollutvalget er ikke kjent med andre forhold, fremkommet i dialog med revisor, som kunne hatt betydning for utvalgets uttalelse. jf. kommuneloven § 11-2

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner årsregnskapet og årsberetningen».

Grunnlaget for kontrollutvalgets uttalelse

Grunnlaget for kontrollutvalgets behandling av årsregnskapet er Utsira kommunes avlagte årsregnskap for 2020 og noter, revisor beretning for 2020, revisjonsrapport nr 5 og rådmannens årsmelding.

Regnskapet 2020

Regnskapet for 2020 viser kr 35.505.788 til fordeling drift. Brutto driftsresultat (forholdet mellom driftsutgifter inkl. avskrivninger og driftsinntekter inkl. skatteinntekter og rammeoverføringer) ble på 2,7 mill. kr, som var høyere enn først budjettert.

Avviket mellom brutto driftsresultat og revidert budsjett skyldes at driftsutgiftene viser 4,8 mill. kr mer enn forventet brukt (av dette utgjør 1,8 mill. kr avskrivninger), mens driftsinntektene økte med 2,6 mill. kr mer enn *regulert* budsjett.

Netto driftsresultat er det samme som brutto driftsresultat, justert for finansinntekter og finanskostnader. Netto driftsresultat i 2020 ble positivt med litt over 4 mill. kr mot revidert budsjett på 2,5 mill. kr. Det utgjør 9 %, som er langt over anbefalt nivå på 1,75 %, i følge Teknisk Beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU). Også i fjor var driftsresultatet svært bra, da med nær 7 %.

Pr 31.12.2020 har Utsira kommune en langsiktig gjeld, utenom pensjonsforpliktelsene, på 30,5 millioner kroner. Startlån utgjør ca. 1 million kroner av gjelden. I tillegg har kommunen netto pensjonsforpliktingar på 1,68 millioner kroner.

Landet generelt

Kostra-tallene fra SSB viser et samlet netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter på 2,4 % i 2020. Det er en økning fra 2019 fra 1,7 %.

Teknisk beregningsutvalg (TBU), hvor både Kommunaldepartementet og KS er representert, har definert netto driftsresultat som det viktigste nøkkeltallet for kommunenes økonomi. Både Kostra-tall og rekneskapsundersøkelse til KS viser at spredningen i netto driftsresultat er stor i hele landet.

59 kommuner avsluttet koronaåret 2020 med et negativt netto driftsresultat, i følge SSB. I fjor var det 179 kommuner, så en klar forbedring. Samtidig ligger 200 av kommunene over det anbefalte nivået på 1,75 % for solid drift.

Driftsresultatene blant kommunene på Haugalandet ligger fra 0,9 % (Bokn) til 9,1 % (Utsira) med de fleste er på mellom 4-6 %. Årets resultat på 9 % for Utsira kommune er svært bra sett i lys av andre kommuner. Det kan trolig ikke regnes med slikt gunstig utfall neste år eller kommende år.

Investeringsregnskapet

Sum utgifter i investeringsregnskapet i 2020 er på 1.971 799 kr. Investeringsregnskapet er gjort opp i balanse

Totalt sett viser regnskapet et **netto driftsresultat i 2020 på litt over 4 mill.kr.** Den økonomiske situasjonen for kommunen må fortsatt vurderes nøye i tiden framover, da kommunen har utfordringer knyttet til folketallutvikling. Pr 01.01.2 var folketallet 192, enreduksjon på 6 fra året før.

Sekretariatet vil igjen foreslå dette omtales i kontrollutvalgets uttalelse, slik som de tidligere årene.

Noter

For at regnskapet skal gi leserne så god informasjon som mulig, er det greit at tallene i regnskapet blir supplert med noter som gir tydelig henvisning til hvilke element i årsregnskapet de knytter seg til. KRS (kommunal regnskapsstandard) nr 6 lister opp en rekke noter som kan være aktuelle noteopplysninger. De 16 notene som er utarbeidet til regnskapet er de samme som tidligere år. Innledningsvis er det oversikt over aktuelle og uaktuelle noter

Årsmelding

Etter loven skal det legges fram en årsmelding som skal gi opplysninger om forhold som ikke går fram av regnskapet og som er viktige i vurderingen av kommunens økonomiske situasjon og resultatet av virksomheten. Årsmeldingen gir utfyllende opplysninger til det tallmaterialet som går fram av regnskapet. Forklaringer på avvik er gjort nærmere rede for i årsmeldingen. Kommunen har i år, som tidligere år, en god og informativ årsmelding.

Årsmeldingen er som tidligere år bygget opp mot **en mål-resultat styringsmodell**. Det betyr at tjenesteproduksjonen knyttes opp mot politiske vedtak i budsjett, økonomiplan og ikke minst kommuneplanen 2012 - 2022. Årsmeldingen er derfor bygd opp på virksomhets- og avdelingsnivå med *Arbeidsresultat - hva ble gjort, hva ble ikke gjort, hva som ikke er gjennomført, hvorfor ble det ikke gjennomført/årsak til avvik, arbeidsoppgaver og mål for 2019, og utfordringer framover*.

Det er krav om at rådmannen også skal skrive noe om hva som er gjort eller om planer som er gjort innenfor arbeidet med å heve **etikken** i kommunen, **likestilling og internkontroll**.

Disse områdene er omtalt, og det vises til pkt 1.3 om arbeidet med LEAN (systemverktøy som skal hjelpe alle ansatte til å medvirke til kontinuerlig kvalitetsforbedring i de kommunale tjenestene og bedre service overfor kommunens innbyggere) , pkt 1.4 om etisk standard og punktene 1.6-1.8 om nærværsfaktor/ sykefravær og 1.9 om likestilling. I 2020 er det innarbeidet i kommunens personalhåndbok en veileder for kritikkverdige forhold i Utsira kommune. I pkt 1.10 er varsling og avviksmeldinger omhandlet.

I årsmeldingen har rådmannen også gjort nærmere rede for den økonomiske situasjonen.

Rådmannen skriver i sine kommentarer blant annet:

*2020 har vært et godt år økonomisk for Utsira kommune. Brutto driftsresultat er på kr. 2 769 000. God økonomisk styring i avdelingene skal ha mye av æren for resultatet, mens faktorer som er av en bitter-søt smak har vært avgjørende for det økonomiske resultatet. Her kommer Koronaeffekten inn med bl.a. null-oppgjør i forhold til lønn og svært lave pensjonsutgifter som viktige faktorer for det økonomiske resultatet. Detaljene finner dere i «**Kommuneregnskapet for 2020**»*

Vi prøver bevisst å bygge opp driftsfond for å gjøre oss mer «robuste» til å stå imot uforutsatte endringer i driften av kommunen, men også disposisjonsfond som er brukt til investeringer. Uforutsatte hendelser kan dukke opp snarere enn forventet. Utover det vil vi også ha et godt grunnlag for å kunne fortsette som egen kommune i disse reformtider, selv om fokus i disse prosessene nå ligger på

regionsnivå, er det viktig å være oppmerksom på Fylkesmannen i Rogaland sin uttalelse fra 2016 om kommunereformen:

«...Vidare prosess (Etter 1.januar 2020)

Med grunnlag i dei utgreiingane som er gjort, tilrår me at arbeidet med å danna nye kommunar i Rogaland held fram. Dei mest aktuelle kommunane for vidare dialog:

- *Bjerkreim og Lund (Sokndal og Eigersund)*
- *Hjelmeland (Strand/Forsand)*
- *Bokn (Tysvær)*
- *Utsira (Haugesund/Karmøy)*
- *Randaberg, Sola og Kvitsøy («Nye Stavanger»)*

Innlednings- og avslutningsvis takker rådmann Aadnesen kommunestyret og alle de ansatte for spennende og gode år som rådmann på Utsira.

Generelt om innholdet i en revisorberetning

Forbehold brukes når revisor ønsker å gjøre kommunestyret oppmerksom på forhold som påvirker revisor sin konklusjon av regnskapet. Presiseringer brukes når revisor ønsker å gjøre kommunestyret oppmerksom på forhold som ikke påvirker revisor sin konklusjon om regnskapet totalt sett.

Revisjonsberetning og revisjonsrapport

Revisjonen har avlagt sin revisjonsberetning 15.04.21. Revisor har avlagt såkalt «ren» beretning, dvs at det tas ikke forbehold eller presiseringer i beretningen.

Revisor konkluderer med at ” *Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Utsira kommune per 31. desember 2020, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge*”.

I revisjonsrapport nr 5 av 15.04.21 har revisor gitt en kort tilbakemelding om revisjonsarbeidet gjennom året. Revisjonen har ikke avdekket forhold som er av en slik karakter eller størrelse at de fører til usikkerhet knyttet til det framlagte regnskapet.

I revisjonsrapporten skriver revisor blant annet:

“Kommunen har gjennomgående etablert tilfredstillende rutiner, og det er ikke avdekket vesentlige feil og mangler ved regnskapsføringen eller årsregnskapet. Vi opplever dialogen med kommunen som svært åpen og god, og vi har fått tilgang til all informasjon vi har bedt om”.

I møtet vil revisor gi en muntlig orientering i møtet om innholdet om revisjonen gjennom året og av årsoppgjøret.

Revisjonsberetningen danner grunnlaget for om den oppfølgingen kontrollutvalget eventuelt må foreta i medhold av kommuneloven § 24-7. Kontrollutvalget skal vurdere om de vil ha tilbakemelding fra administrasjonen på merknader i revisjonsrapporten eller noe annet revisjonen tar opp i møtet.

Sekretariatet mener ut fra det tilsendte at det ikke er nødvendig å be om tilbakemelding.

Ass. rådmann og økonomisjef vil i kontrollutvalgsmøtet gi en nærmere gjennomgang om hva som ligger bak årets resultat.

Sekretariatets avsluttende kommentarer

KMD (kommunal og moderniseringsdepartementet) har på nyåret 2021 laget et høringsutkast og en veileder i forhold til uttalelse fra kontrollutvalget til årsregnskap og årsberetning. Det som er vesentlig endret fra regnskapsåret 2020, er at uttalelsen fra kontrollutvalget også gjelder årsberetningen, dvs for Utsira rådmannens årsmelding.

Med bakgrunn i dette forholder sekretariatet seg til de dokumentene som kommunen har oversendt, og dessuten revisjonsrapport og revisjonsberetning fra revisor.

Vedlagt saken følger sekretariatets utkast til uttalelse fra kontrollutvalget om årsregnskapet og årsmelding som vedlegg 1.

Kontrollutvalget må ellers vurdere om det er forhold som de vil ta med i sin uttalelse til kommunestyret, basert på dokumentene i saken og orientering gitt i møtet.

Aksdal, 28.04.21

Toril Hallsjø (sign.)

Daglig leder/utvalgssekretær

Til Utsira kommunestyre

Uttalelse til årsregnskap og årsmelding 2020 – Utsira kommune

Innledning

Kontrollutvalget har i møte 07.05.21, sak 8/21 behandlet årsregnskap og årsmelding for 2020 for Utsira kommune, samt tilhørende revisjonsberetning datert 15.04.21.

Regnskapet består av økonomiske oversikt, driftsregnskap, investeringsregnskap, balanse pr. 31.12.20, noteopplysninger og pliktige budsjettopplysninger ifølge økonomisjefen 22.02.21.

Grunnlaget for uttalelsen

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet med noter, revisjonsrapport nr. 5 datert 15.04.21, revisjonsberetning datert 15.04.21 og rådmannens årsmelding 2020. I tillegg har revisor og økonomisjef supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger under handsaminga av årsregnskapet og årsrapport i utvalet.

Kontrollutvalgets uttalelse:

*Utsira kommune har i 2020 et **positivt netto driftsresultat** på **4 mill. kr** (kr 4.070.227), som utgjør **9,1 %** av driftsinntektene. Resultatet er langt over teknisk beregningsutvalgs anbefalte resultatmargin på 1,75%. Resultatet i fjor var på 6,8 %.*

Kontrollutvalget merker seg at Utsira kommunes årsregnskap viser et svært bra resultat, isolert sett, men den økonomiske situasjonen for kommunen må likevel fortsatt vurderes nøye da kommunens økonomi er sårbar knyttet til rammetilskudd og nedgang i folketall (fra 198 til 192).

Under henvisning til utvalgets egen gjennomgang av dokumentene og revisjonsberetningen for 2020, mener kontrollutvalget at årsregnskapet og årsberetningen for 2020 totalt sett gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av kommunens virksomhet for 2020 og for kommunens økonomiske situasjon pr. 31.12.20.

Kontrollutvalget er ikke kjent med andre forhold, som er komme fram i dialog med revisor, som kunne hatt noe å si for utvalgets uttalelse, jf. kommuneloven § 11-2. 5

Ut over ovennevnte og det som går fram av saksframlegget til kontrollutvalget, samt revisors orientering om revisjonsarbeidet og revisjonsberetningen, har ikke kontrollutvalget merknader til årsregnskapet eller årsberetningen til Utsira kommune for 2020.

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner Utsira kommune sitt årsregnskap og årsberetning for 2020.

Utsira, 19. mai 2021

Lodvar Mathiassen (sign.)
Utvalgsleder

Kopi: Formannskapet

Til kommunestyret i UTSIRA kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert UTSIRA kommunes årsregnskap som viser et netto driftsresultat på kr 4 070 227. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2020, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2020, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av [informasjon i kommunens årsrapport], men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» og «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i

Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som anses nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av kommunedirektøren er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og kommunedirektøren blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever og at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med UTSIRA kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Kommunedirektørens ansvar for å redegjøre for budsjettavvik

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at det utarbeides og iverksettes rutiner som sikrer at alle vesentlige budsjettavvik identifiseres og beskrives. Dette gjelder både beløpsmessige rammer og vedtatte premisser for bruken av bevilgningene. I årsberetningen skal kommunedirektøren redegjøre for vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene. Vi skal avgi en uttalelse om årsberetningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 302 Kontroll av vesentlige budsjettavvik. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik i årsberetningen.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 302, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for om det foreligger avvik fra budsjettvedtak, både beløpsmessige avvik og avvik fra **kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene**, og om det i årsberetninger er gitt dekkende opplysninger om årsakene til avvikene. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i konklusjon om årsregnskapet i revisjonsberetningen. Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Haugesund, 15.4 2021

Deloitte AS

Else Holst-Larsen

Partner

statsautorisert revisor

Utsira Kommune
Postboks 63
5547 Utsira

Haugesund, 15. april 2021

Att: Kontrollutvalget
Kopi: Rådmann

Revisjonsrapport nr 5 (journalføres)

REVISJONSRAPPORT FOR ÅRSREGNSKAPET 2020

Vi har avsluttet revisjonen av regnskapet for 2020, og vil benytte anledningen til å gi en kort tilbakemelding om revisjonsarbeidet, og formidle observasjoner som det etter vår vurdering er viktig at ledelsen i kommunen er informert om.

Vi har gjennomført de revisjonshandlingene vi har sett som nødvendige for å få bekreftet at årsregnskapet ikke inneholder vesentlige feil eller mangler og som grunnlag for vår revisjonsberetning.

Deloitte utfører en risikobasert revisjon. Dette innebærer at kontrollmetoder og kontrollomfang blir tilpasset risikoen i organisasjon og rutiner. Vi kartlegger og vurderer derfor de viktigste økonomi- og regnskapsrutinene for å identifisere hvor det er størst risiko for feil i regnskapsrapporteringen.

Vi vil presisere at det er ledelsen i kommunen som er ansvarlig for å etablere og gjennomføre en tilfredsstillende intern kontroll. Som en del av dette skal ledelsen se til at regnskapsføringen er i samsvar med lover og forskrifter og at formuesforvaltningen er ordnet på en trygg måte.

Kommunen har gjennomgående etablert tilfredsstillende rutiner, og det er ikke avdekket vesentlige feil eller mangler ved regnskapsføringen eller årsregnskapet. Vi opplever dialogen med kommunen som svært åpen og god, og vi har fått tilgang til all informasjon vi har bedt om.

Revisjonen gjennom året

Ved interimrevisjonen har vi på noen utvalgte regnskapsområder kartlagt og testet om vesentlige interne kontroller har fungert i hele regnskapsperioden. I tillegg har vi benyttet analyser og kontrolltester som grunnlag for å vurdere kvaliteten på regnskapet. Videre har vi utført kontroll av vesentlige inntekts- og kostnadsposter i regnskapet.

Vi har ikke avdekket forhold som var av en slik karakter eller størrelse at de fører til usikkerhet knyttet til det fremlagde årsregnskapet.

Revisjonen av årsoppgjøret

Revisjonen av årsregnskapet har i stor grad vært rettet mot å verifisere balansepostene pr. 31.12.2020. Vi har lagt vekt på å kontrollere at inntekter og gjeld er fullstendige og at eiendeler og utgifter er gyldige. I tillegg har vi avstemt/kontrollert større inntektsposter, som skatter, rammeoverføringer og andre statlige tilskudd, og vesentlige kostnader/utbetalinger, som lønn, tilskudd, avdrag og avskrivninger.

Ved vår revisjon av årsoppgjøret har vi lagt vekt på kontroll av fullstendighet av inntekter og gjeld, og gyldighet av eiendeler og kostnader.

Vi har ved våre revisjonshandlinger ikke funnet vesentlige formelle eller materielle feil i det fremlagte regnskap.

Med vennlig hilsen

Deloitte AS

Else Holst-Larsen
statsautorisert revisor

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	07.05.21	9/21

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	212	

FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL FOR REGNSKAPSÅRET 2020

Sekretariatets forslag til vedtak:

Utsira kontrollutvalg tar vedlagte attestasjonsuttalelse fra Deloitte AS om økonomiforvaltningen for 2020 og revisors gjennomgang til orientering.

Vedlegg: Revisors attestasjonsuttalelse for 2020, datert 15.04.21

Bakgrunn

I henhold til kommunelovens § 23-2 skal kontrollutvalget bl.a. påse «...at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak....».

Revisor er pålagt etter kommunelovens § 24-9 hvert år å avgi en **skriftlig uttalelse** til kontrollutvalget **senest 30. juni** knyttet til dette. Dette blir beskrevet som enn ny oppgave for revisor, kalt «forenklet etterlevelsesk kontroll».

I følge Deloitte har dette vært en del av deres rutiner også tidligere år, men det nye for dem er at det skal skrives ut en egen attestasjon for denne kontrollen.

Lovforarbeidene angir intensjonen med dette at revisor innenfor en begrenset ressursramme kan bidra til å forebygge svakheter og sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet. Dette vil bygge opp under god økonomiforvaltning, åpenhet og tillit til forvaltningspraksis og kan også gi kontrollutvalget et bedre grunnlag til å bestille forvaltningsrevisjon og andre undersøkelser.

Det er angitt at revisor skal ha en bred tilnærming, men likevel at kontrollen skal gjøres innenfor en begrenset ressursramme. Dette vil blant annet kreve en god risiko- og vesentlighetsvurdering hos revisor.

Det er blant annet vist til eksempler på områder/tema for mulig forenklet etterlevelsesk kontroll innen:

- Selvkost
- Offentlige anskaffelser
- Offentlig støtte
- Etterlevelse GDPR
- Driftstilskudd til private barnehager
- Tilskudd/overføringer til private
- Kontraktsoppfølging.

Ikrafttredelse for § 24-9 ble satt fra 2019 og første rapportering var for perioden 01.01.-31.12.19.

Uttalelse for 2020

Første gang det ble gitt en uttalelse, var for perioden 01.01-31.12.19. Den ble lagt fram for kontrollutvalget i møtet 13.11.20, sak 23/20.

Deloitte AS har nå avgitt sin uttalelse, datert 15.04.2, for Utsira kommune om perioden 01.01-31.12.20. Attestasjonsuttalelsen er vedlagt saksframlegget.

Revisor konkluderer med:

«Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi blitt oppmerksomme på forhold som gir oss grunn til å tro at Utsira kommune i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene i regelverket.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt ansvar med økonomiforvaltningen og til Utsira kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.»

Revisor vil i tillegg gi en muntlig orientering til utvalget.

Konklusjon:

Dersom det ikke kommer fram noe spesielt i møtet, vil sekretariatet anbefale at kontrollutvalget tar informasjonen fra Deloitte til orientering.

Aksdal, 28.04.21

Toril Hallsjø
Daglig leder/utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	07.05.21	9/21

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	212	

FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL FOR REGNSKAPSÅRET 2020

Sekretariatets forslag til vedtak:

Utsira kontrollutvalg tar vedlagte attestasjonsuttalelse fra Deloitte AS om økonomiforvaltningen for 2020 og revisors gjennomgang til orientering.

Vedlegg: Revisors attestasjonsuttalelse for 2020, datert 15.04.21

Bakgrunn

I henhold til kommunelovens § 23-2 skal kontrollutvalget bl.a. påse «...at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak....».

Revisor er pålagt etter kommunelovens § 24-9 hvert år å avgi en **skriftlig uttalelse** til kontrollutvalget **senest 30. juni** knyttet til dette. Dette blir beskrevet som enn ny oppgave for revisor, kalt «forenklet etterlevelsesk kontroll».

I følge Deloitte har dette vært en del av deres rutiner også tidligere år, men det nye for dem er at det skal skrives ut en egen attestasjon for denne kontrollen.

Lovforarbeidene angir intensjonen med dette at revisor innenfor en begrenset ressursramme kan bidra til å forebygge svakheter og sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet. Dette vil bygge opp under god økonomiforvaltning, åpenhet og tillit til forvaltningspraksis og kan også gi kontrollutvalget et bedre grunnlag til å bestille forvaltningsrevisjon og andre undersøkelser.

Det er angitt at revisor skal ha en bred tilnærming, men likevel at kontrollen skal gjøres innenfor en begrenset ressursramme. Dette vil blant annet kreve en god risiko- og vesentlighetsvurdering hos revisor.

Det er blant annet vist til eksempler på områder/tema for mulig forenklet etterlevelsesk kontroll innen:

- Selvkost
- Offentlige anskaffelser
- Offentlig støtte
- Etterlevelse GDPR
- Driftstilskudd til private barnehager
- Tilskudd/overføringer til private
- Kontraktsoppfølging.

Ikrafttredelse for § 24-9 ble satt fra 2019 og første rapportering var for perioden 01.01.-31.12.19.

Uttalelse for 2020

Første gang det ble gitt en uttalelse, var for perioden 01.01-31.12.19. Den ble lagt fram for kontrollutvalget i møtet 13.11.20, sak 23/20.

Deloitte AS har nå avgitt sin uttalelse, datert 15.04.2, for Utsira kommune om perioden 01.01-31.12.20. Attestasjonsuttalelsen er vedlagt saksframlegget.

Revisor konkluderer med:

«Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi blitt oppmerksomme på forhold som gir oss grunn til å tro at Utsira kommune i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene i regelverket.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt ansvar med økonomiforvaltningen og til Utsira kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.»

Revisor vil i tillegg gi en muntlig orientering til utvalget.

Konklusjon:

Dersom det ikke kommer fram noe spesielt i møtet, vil sekretariatet anbefale at kontrollutvalget tar informasjonen fra Deloitte til orientering.

Aksdal, 28.04.21

Toril Hallsjø
Daglig leder/utvalgssekretær

Til

Kontrollutvalget i Utsira kommune

UAVHENGIG REVISORS ATTESTASJONSUTTAELSE OM ETTERLEVELSE AV BESTEMMELSER OG VEDTAK FOR ØKONOMIFORVALTNINGEN

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Utsira kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen.

Vi har kontrollert perioden fra 01.01.2020 – 31.12.2020.

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har Deloitte AS et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi blitt oppmerksomme på forhold som gir oss grunn til å tro at Utsira kommune i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene i regelverket.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt ansvar med økonomiforvaltningen og til Utsira kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Haugesund, 15.april 2021
Deloitte AS

Else Holst-Larsen
statsautorisert revisor

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	07.05.21	10/21

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

FORVALTNINGSREVISJON OM «PROSJEKTSTYRING, LEVERANDØR- OG KONTRAKTSOPPFØLGING»

Sekretariatets alternative forslag til vedtak:

Alternativ 1:

*Utsira kontrollutvalg **avventer** bestilling av forvaltningsrevisjonsrapport "Prosjektstyring, leverandør- og kontraktsoppfølging" som vist i utkast til prosjektplan fra Deloitte AS.*

*Utsira kontrollutvalg **ber kommunedirektøren gi tilbakemelding** på de spørsmålene som framkommer i Deloitte's prosjektplan pkt 1-5 til det siste møte i høst, dvs frist settes til **1. november 2021***

Utvalget har følgende tilføyelser/presiseringer :.....

Alternativ 2:

*Utsira kontrollutvalg **bestiller** forvaltningsrevisjonsrapport "Prosjektstyring, leverandør- og kontraktsoppfølging" med lignende problemstillinger som de fra Deloitte AS, men da fra **Rogaland Revisjon IKS** innen en ramme på 65 timer.*

Utvalget har følgende tilføyelse/presiseringer :.....

Alternativ 3:

*Utsira kontrollutvalg **bestiller** forvaltningsrevisjonsrapport "Prosjektstyring, leverandør- og kontraktsoppfølging" i tråd med det utkast til prosjektplan som foreligger fra **Deloitte AS** Rammen settes til 65 timer.*

Utvalget har følgende tilføyelser/presiseringer :.....

Vedlegg: Prosjektplan «Prosjektstyring, leverandør- og kontraktsoppfølging» –fra Deloitte AS, datert april 2021

Bakgrunn

Kontrollutvalget vedtok i møtet 12.02.21, sak 3/21 at de ønsket lagt fram utkast til prosjektmandat på et prosjekt innen prosjektstyring, leverandør og kontraktsoppfølging til neste møte i mai.

Prosjektet er blant de seks temaene som var satt opp i vedtatt plan for planperioden 2020-2024. Utsira kommunestyre vedtok planen i møtet 17.12.20, sak 56/20 med følgende aktuelle temaer.

- *kommunens informasjonskanaler*
- *spesialundervisningen*
- *skolefritidsordningen*
- *samarbeidet av tjenester for barn og unge med særlige behov,*
- *prosjektstyring*
- *kontrakts- og leverandøroppfølging*

Saksorientering:

Deloitte AS har i oversendelse 06.04.21 lagt fram et utkast til hvordan prosjektet kan gjennomføres, se vedlegg.

Føremålet med forvaltningsrevisjonen vil være å undersøke om Utsira kommune har etablert system og rutiner for organisering, planlegging, styring og gjennomføring av investeringsprosjekt, samt oppfølging av kontrakter og leverandører i investeringsprosjekt

Forvaltningsrevisjonen vil være forbedringsorientert, og vil ha som formål å gi anbefalinger om tiltak dersom forvaltningsrevisjonen avdekker avvik eller mulige forbedringsområder.

Med bakgrunn i føremålet, er det formulert følgende problemstillinger som kan bli undersøkt:

1. *Har Utsira kommune etablert system som sikrer tydelige rolle- og ansvarsforhold og rapportering ved planlegging, styring og gjennomføring av investeringsprosjekt?*

- a. *Er det etablert retningslinjer og rutiner for å sikre tydelig rolle- og ansvarsdeling og tydelige fullmakter i forbindelse med planlegging, styring og gjennomføring av investeringsprosjekt?*
- b. *I hvilken grad har kommunen tilstrekkelig kompetanse til å planlegge, styre og gjennomføre investeringsprosjekt?*
- c. *Er det etablert rutiner for å vurdere behov for eventuell ekstern kompetanse ved planlegging, styring og gjennomføring av investeringsprosjekt?*
- d. *Er det etablert tydelige krav og retningslinjer for rapportering ved gjennomføring av investeringsprosjekt?*

2. I hvilken grad har Utsira kommune etablert rutiner for kontrakts- og leverandøroppfølging?

- a. Retningslinjer/rutinar som sikrer tydelig plassering av **ansvar for kontraktsoppfølging** i investeringsprosjekt?
- b. Rutiner for å stille **krav til seriøsitet** i kontrakter med leverandører?
- c. Rutiner for å gjennomføre **kontroll med at seriøsitetskrav blir etterlevd** i prosjekt?

I prosjektplanen er revisjonskriteriene nærmere omtalt i planens kapittel 2. De metoder som vil bli benyttet, som dokumentanalyse, intervju, stikkprøvegjennomgang og statistiske analyser er omtalt i planens kapittel 3. Det er blant annet lagt inn å gjennomføre to-tre intervjuer.

I følge kapittel 3 om tid og ressursbruk legger Deloitte opp til å gjennomføre forvaltningsrevisjonsprosjektet innenfor en tidsramme på 65 timer.

Timetallet inkluderer ikke forberedelse og presentasjon av rapport i kommunestyret, bare til utvalget. En slik presentasjon vil bli fakturert pr forbruk og utvalget kan ta stilling til det ved behandling av rapporten.

Oppstart vil i følge Deloitte kunne skje i mai måned 2021 med overlevering av rapport innen utgangen av oktober 2021. Det er usikkert om rapport vil da kunne bli lagt fram for kontrollutvalgets behandling 12. november, og kommunestyret i desember. Om dette er en realistisk tidsplan får utvalget drøfte. For å kunne gjennomføre prosjektet innen denne fristen og med stipulert timebruk er det nødvendig at kommunen sender over etterspurt dokumentasjon innen de frister som blir satt, og at utvalgt personar stiller til og verifiserer intervju

Kontrollutvalget må ved bestilling ta stilling til om de foreslåtte problemstillingene dekker det kontrollutvalget ønsker å oppnå med prosjektet.

Forvaltningsprosjektet i 2017

Utvalget vedtok i møtet 15.09.17, sak 8/17 følgende:

Utsira kontrollutvalg avventer bestilling av forvaltningsrevisjonsrapport "Plan, byggesak og eiendom i Utsira kommune" som vist i utkast til prosjektplan fra Deloitte AS.

Utsira kontrollutvalg ber rådmannen gi tilbakemelding på de spørsmålene som framkommer i Deloitte's prosjektplan om plan, byggesak og eiendom til neste møte i høst.

Utvalget syntes spørsmålene i planen var relevante og ønsket at administrasjonen svarte på dem, før de eventuelt bestemte seg for å benytte revisjonen til videre undersøkelser. Sekretariatet mottok rådmannens tilbakemelding den 30.10.17. Tilbakemeldingen, ble lagt fram for utvalget i møtet 08.11.17, sak 14/17 og kommunestyret i møtet 15.12.17, sak 41/17 uten merknader.

Utvalget har altså benyttet seg av muligheten om å be administrasjonen om nærmere redegjørelser i saker som de har ønsket å få bedre belyst, heller enn å kjøpe av slike tjenester fra revisor. Det gjelder også andre temaer som beredskap, vannkvalitet og skolematordningen i løpet av de siste årene.

Sekretariatets kommenterer

Foreslåtte problemstillinger er egnet til å undersøke og vurdere om kommunen har organisert arbeidet sitt med investeringsprosjekter på en god måte, inkludert med hensyn til oppfølging av kontrakter og leverandører.

Imidlertid er styring av investeringsprosjekter et omfattende tema, og det finnes som omtalt i prosjektplanen en rekke andre problemstillinger som kan være nyttige å undersøke for å gjøre kontroll på innen dette området.

Deloitte har presentert flere av disse i prosjektplanen, men de kan ikke å gjennomføres med det timeforbruket om er angitt av kontrollutvalget. Dersom kontrollutvalget ønsker at revisjonen skal se nærmere på en eller flere av problemstillingene under pkt 3 til pkt 5, vil det enten medføre at rammen i prosjektet må bli økt, eller at noen av problemstillingene pkt 1 og 2 går ut.

Dersom utvalget ønsker å rette spørsmålene til administrasjonen vil det være mulig og også be om tilbakemelding om rutiner for kontrakts- og leverandøroppfølging i punktene 3-5, ikke bare de problemstillingene som er omhandlet i punktene 1-2.

Økonomi

Sekretariatet vil peke på budsjettet ramme for revisjonskostnader i 2021 er på kr 219.000. Av denne budsjettsummen skal både kostnader knyttet til regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon dekkes. Regnskapsrevisjonen har utgjort ca halve summen tidligere år og ubrukt sum ca kr 100.000 har dermed gått inn årsregnskapet som del av kommunens overskudd.

I år fra 01.07.21 vil det være bli et skifte av revisjonselskap, da kommunen, sammen med andre kommuner på Haugalandet, har valgt går inn som deleier av Rogaland Revisjon IKS. Det er ikke noe i veien for å fortsatt velge Deloitte AS til å utføre prosjektet, men sekretariatet vil gjøre oppmerksom at deres tilbud, når det gjelder timepris ligger 60 % høyere enn det Rogaland Revisjon IKS tar for sine tjenester.

Utvalget har, slik sekretariatet ser det tre alternativer. Det ene er å avvente bestilling og heller be om at kommunedirektøren gir tilbakemelding. Det andre er at Rogaland Revisjon IKS blir spurt om de vil kunne påta seg oppdraget innen en fastsatt ramme eller det tredje alternativ at Deloitte får bestillingen i henhold til prosjektplan. Planen er allerede blitt faktuert for kr 7.695 eks mva.

Sekretariatet legger fram tre alternative innstillinger og overlater til utvalget til å ta stilling til valg av arbeidsmetode og evt. leverandør.

Aksdal, 23.04.21

Toril Hallsjø
Daglig leder/utvalgssekretær

Forvaltningsrevisjon | Utsira kommune

Prosjektstyring, leverandør- og kontraktsoppfølging

Prosjektplan

Mars 2021

«Forvaltningsrevisjon av prosjektstyring,
leverandør- og kontraktsoppfølging -
prosjektplan»

Mars 2021

Prosjektplanen er utarbeidd for Utsira
kommune av Deloitte AS.

Deloitte AS
Postboks 6013 Postterminalen, 5892
Bergen
tlf: 55 21 81 00
www.deloitte.no
forvaltningsrevisjon@deloitte.no

Innhold

1	Føremål og problemstillingar	2
2	Revisjonskriterier	6
3	Metode	10
4	Tid og ressursbruk	11

1 Føremål og problemstillingar

1.1 Bakgrunn

Deloitte har i samsvar med bestilling frå kontrollutvalet i møte den 12. februar 2021, sak 3/21 utarbeidd ein prosjektplan for forvaltningsrevisjon av prosjektstyring, leverandør- og kontraktsoppfølging i Utsira kommune.

Temaa prosjektstyring, leverandør- og kontraktsoppfølging inngjekk i plan for forvaltningsrevisjon vedteke av kommunestyret i møte den 17. desember 2020, sak 56/20. Prosjektplanen blei bestilt etter drøftingar i kontrollutvalsmøtet.

1.2 Om planlegging og styring av investeringsprosjekt

Kommunar er i utgangspunktet organisert som tenesteleverandørar, og omfanget av investeringsprosjekt som blir gjennomført i den enkelte kommune er ofte lite. Enkelte investeringar ein kommune gjer, er i tillegg av ein sånn storleik og karakter at det kan gå mange tiår mellom kvar gang slike investeringsprosjekt blir gjennomført. Den prosjektfaglege kompetansen i kommunane til gjennomføring av store investeringsprosjekt kan variere ganske mykje, og i ein del tilfelle kan kompetansen også vere avgrensa. Den varierende kompetansen og erfaringa mange kommunar har når det kjem til gjennomføring av større investeringsprosjekt, gjer at tilstrekkeleg planlegging, styring og kontroll av prosjekta vil vere avgjerande for om ein lukkast med å gjennomføre dei til planlagt tid og innanfor vedtekne rammer. Vidare understrekar dei potensielle konsekvensane av mangelfullt planlagde og dårleg styrte investeringsprosjekt viktigheita av god planlegging og styring av kommunale investeringsprosjekt. Kommunale investeringsprosjekt som ikkje klarer å innfri dei måla som er sett eller som påverkar kommunen sin økonomi negativt, kan medføre at det samla tenestetilbodet i kommunen blir skadelidande i form av dårlegare og dyrare tenester til innbygarane.

Forskningsprogrammet Concept¹ peikar i sin rapport om kommunale investeringsprosjekt² på at noko av det viktigaste for å sikre ei tilfredsstillande gjennomføring av investeringsprosjekt, er dei utredningar/analysar og avgjersler som blir gjort i prosjekta sin *tidlegfase*, dvs. i perioden frå det første initiativet blir tatt til den endelege avgjersla om investering blir fatta. Både nasjonale og internasjonale studiar viser at den mest kritiske fasen for å oppnå suksess i investeringsprosjekt er planleggingsfasen før prosjekta tek til. Studiane viser mellom anna at andelen investeringsprosjekt som er vellukka er vesentleg høgare blant dei prosjekta der det er gjennomført grundige tidlegfase-utredningar enn blant dei prosjekta der tilsvarande utredningar ikkje er gjennomført. Concept peikar vidare på at mislukka investeringsprosjekt gjerne er prega av mangelfulle økonomiske analysar, under dette underestimering av kostnader og kostnadsestimat der det ikkje er teke tilstrekkeleg omsyn til usikkerheit, manglande kvalitetssikring av økonomiske kalkylar og prosjektstyringsgrunnlag, samt mangelfulle analysar knytt til anna usikkerheit i prosjektet, slik som risiko for uføresette hendingar og endringar i prosjektomfang.

Ein prosjektmodell kan vere eit nyttig verktøy for støtte opp under at investeringsprosjekt blir gjennomført på ein kostnads- og tidseffektiv måte, og at dei ressursane som blir investert bidreg til at kommunane imøtekjem dei behov som er definert og når dei måla som er sett. Ein prosjektmodell er ei samling minstekrav til korleis eit prosjekt skal gjennomførast, frå initiering, via planlegging, til gjennomføring og drift. Gode kommunale prosjektmodellar vil typisk ha ein metodikk for korleis til dømes initiering og planlegging (tidleg-fasen) av eit investeringsprosjekt skal gjennomførast, som sikrar at naudsynte utredningar og analysar knytt til kostnader og prosjektstyringsgrunnlag blir gjennomført, og at desse analysane blir gjenstand for tilstrekkeleg kvalitetssikring.

Med bakgrunn i mellom anna den kjente kunnskapen om suksessfaktorar i kommunale investeringsprosjekt, har Deloitte utarbeidd forslag til føremål og problemstillingar for forvaltningsrevisjonen av prosjektstyring og kontrakts- og leverandøroppfølging. Desse er presentert under neste overskrift.

¹ Forskningsprogrammet Concept ved NTNU skal utvikle kunnskap som sikrar betre konseptval, ressursutnytting og effekt av store statlege investeringar. Programmet har ved fleire tilhøve også gjennomført analysar knytt til planlegging og gjennomføring av kommunale investeringsprosjekt.

² Concept-rapport nr. 45: «Kommunale investeringsprosjekt. Prosjektmodeller og krav til beslutningsgrunnlag». Oktober 2015.

1.3 Føremål og problemstillingar

Føremålet med forvaltningsrevisjonen vil vere å undersøke om Utsira kommune har etablert system og rutinar for organisering, planlegging, styring og gjennomføring av investeringsprosjekt, samt oppfølging av kontraktar og leverandørar i investeringsprosjekt.

Med bakgrunn i føremålet, er det formulert følgjande problemstillingar som kan bli undersøkt:

1. Har Utsira kommune etablert system som sikrar **tydelege rolle- og ansvarsforhold** og **rapportering** i samband med planlegging, styring og gjennomføring av investeringsprosjekt?
 - a. Er det etablert retningslinjer og rutinar for å sikre tydeleg rolle- og ansvarsdeling og tydelege fullmakter i samband med planlegging, styring og gjennomføring av investeringsprosjekt?
 - b. I kva grad har kommunen tilstrekkeleg kompetanse til å planlegge, styre og gjennomføre investeringsprosjekt?
 - c. Er det etablert rutinar for å vurdere behov for eventuell ekstern kompetanse i samband med planlegging, styring og gjennomføring av investeringsprosjekt?
 - d. Er det etablert tydelege krav og retningslinjer for rapportering i samband med gjennomføring av investeringsprosjekt?
2. I kva grad har Utsira kommune etablert rutinar **for kontrakts- og leverandøroppfølging**? Under dette:
 - a. Retningslinjer/rutinar som sikrar tydeleg plassering av ansvar for kontraktsoppfølging i investeringsprosjekt?
 - b. Rutinar for å stille krav til seriøsitet³ i kontraktar med leverandørar?
 - c. Rutinar for å gjennomføre kontroll med at seriøsitetskrav blir etterlevd i prosjekt?

1.4 Eventuelle andre problemstillingar

Problemstillingane i førre avsnitt er eigna til å undersøke og vurdere om kommunen har organisert arbeidet sitt med investeringsprosjekt på ein god måte, inkludert med omsyn til oppfølging av kontraktar og leverandørar. Styring av investeringsprosjekt er eit omfattande tema, og det finst ei rekkje andre problemstillingar revisjonen har erfaring med at kan vere nyttige å undersøke for å gjere kontroll på dette området. Under er fleire av desse presentert:

3. Har Utsira kommune etablert system og rutinar for **planlegging og initiering** av investeringsprosjekt?
 - a. Har kommunen etablert ein prosjektmodell eller tilsvarande for planlegging og gjennomføring av investeringsprosjekt?
 - b. Er det etablert rutinar for utarbeiding av avgjerslegrunnlag for val av investeringsprosjekt, som tek omsyn til risiko og usikkerheit i prosjektgjennomføringa (til dømes usikkerheit knytt til løysingval, arbeidsomfang og prosjektkompleksitet)?
 - c. Er det etablert rutinar for kvalitetssikring av grunnlag for avgjersle om val og gjennomføring av investeringsprosjekt?
 - d. I kva grad er det etablert tydelege retningslinjer og rutinar for:
 - i. Definering av mål for prosjektet og utarbeiding av kvalitetsplan for å nå dei måla som er definert?
 - ii. Gjennomføring av risikovurderingar knyttet til kvalitet, framdrift og økonomi i prosjektet?
 - iii. Estimering av kostnader/utarbeiding av kalkylar, samt oppdatering av kalkylar ved endra prosjektføresetnader?
 - iv. Utarbeiding av framdriftsplan?

³ Krav som er meint å motverke sosial dumping og arbeidslivkriminalitet, til dømes krav til lønns- og arbeidsvilkår, bruk av faglærde handverkarar og lærlingar, HMS-dokumentasjon og avgrensing av bruk av underleverandørar.

4. Har Utsira kommune etablert system og rutinar for **gjennomføring og styring** av investeringsprosjekt?
- Er det etablert rutinar for utarbeiding av kontraktsstrategi for investeringsprosjekt, som tek omsyn til kontraktuell risiko (kontraktane sin storleik/kompleksitet, leverandørrelatert risiko mv.)?
 - Er det etablert rutinar for gjennomføring av risikovurderingar i samband med val av entrepriseformar/-struktur?
 - Er det etablert rutinar for å kvalitetssikre anbudsgrunnlag og kravspesifikasjonar knytt til entreprisar/kontraktar?
 - I kva grad har kommunen sikra tilstrekkeleg kompetanse til gjennomføring av kontrahering i investeringsprosjekt?
 - Føreligg det retningsliner/rutinar som sikrar tydeleg plassering av ansvar for kontraktsoppfølging i investeringsprosjekt?
 - I kva grad er det etablert rutinar for kontrakts- og leverandøroppfølging? Under dette:
 - Rutinar for å stille krav til seriøsitet⁴ i kontraktar med leverandørar?
 - Rutinar for å gjennomføre kontroll med at seriøsitetskrav blir etterlevd i prosjekt?
 - Er det etablert retningsliner/rutinar for styring av økonomien i investeringsprosjekt?
 - I kva grad er det etablert rutinar for oppfølging av endringsmeldingar, som inkluderer vurdering av eventuelle konsekvensar for framdrift og økonomi?
5. I kva grad har eit **utvald investeringsprosjekt** i Utsira kommune **blitt gjennomført** i samsvar med **kommunale retningsliner/rutiner** og anerkjente **prinsipp for prosjektstyring**, samt regelverk og rutinar for **oppfølging av kontraktar og leverandørar**?
- Har kommunen sikra ei tydeleg rolle- og ansvarsdeling og tydelege fullmakter i prosjektet?
 - Har det vore etablert tydelege krav og retningsliner for rapportering?
 - Har prosjektet blitt planlagt ut frå gjeldande kommunale retningsliner/rutinar? Under dette:
 - Er eventuell prosjektmodell lagt til grunn for planlegging av prosjektet?
 - Tek avgjerslegrunnlag for val av prosjekt tilstrekkeleg omsyn til risiko og usikkerheit i prosjektgjennomføringa, og er avgjerslegrunnlag tilstrekkeleg kvalitetssikra?
 - Er det gjennomført risikovurderingar knytt til kvalitet, framdrift og økonomi i prosjektet?
 - Er det utarbeidd kvalitets- og framdriftsplanar for prosjektet?
 - Er det utarbeidd realistiske kalkylar for prosjektet og har kalkylane blitt oppdatert ved ev. endra føresetnader?
 - Har prosjektet blitt gjennomført ut frå gjeldande kommunale retningsliner/rutinar? Under dette:
 - Er det utarbeidd kontraktsstrategi for prosjektet?
 - Er det gjennomført risikovurdering ved val av entrepriseformar/-struktur?
 - Har anbudsgrunnlag og kravspesifikasjon(ar) blitt kvalitetssikret i tilstrekkeleg grad?
 - I kva grad har det vore ei tilfredsstillande kontraktsoppfølging i samband med gjennomføring av investeringsprosjektet? Under dette:
 - Har det blitt stilt krav til seriøsitet i kontraktar med leverandørar, og har ev. krav til seriøsitet i kontraktar med leverandørar blitt tilstrekkeleg følgt opp?
 - I kva grad har prosjektet vore gjenstand for ei tilfredsstillande økonomistyring?
 - I kva grad er endringsmeldingar tilstrekkeleg vurdert og følgt opp?

⁴ Krav som er meint å motverke sosial dumping og arbeidslivkriminalitet, til dømes krav til lønns- og arbeidsvilkår, bruk av faglærde handverkarar og lærlingar, HMS-dokumentasjon og avgrensing av bruk av underleverandørar.

vii. I kva grad er det rapportert tilfredsstillande om framdrift og kostnadsutvikling i prosjektet?

Revisjonen gjer merksam på at det er problemstillingane 1 og 2 under avsnitt 1.3 som er føreslått undersøkt i dette prosjektet, og som er mogleg å gjennomføre med det timeforbruket og tidsfristen som er vist til i avsnitt 4.2. Dersom kontrollutvalet ønskjer at revisjonen skal sjå nærare på ein eller fleire av problemstillingane under avsnitt 1.4 (3-5), vil det anten medføre at ramma i prosjektet må aukast, eller at nokre av problemstillingane i avsnitt 1.3 går ut.

1.5 Avgrensing

Undersøkinga er avgrensa til å sjå på system og rutinar knytt til prosjektstyring og kontrakts- og leverandør-oppfølgning.

2 Revisjonskriterier

2.1 Innleiing

Revisjonskriteria vil bli henta frå og utleia av autoritative kjelder, rettsreglar, politiske vedtak og fastsette retningslinjer. Revisjonskriteria under er ikkje uttømmende for kva som kan vere relevant i forvaltningsrevisjonen. Andre kriterium vil kunne komme til dersom det skulle vere naudsynt for å få ei fullstendig undersøking og vurdering av problemstillingane.

2.2 Krav i lov og forskrift

2.2.1 Internkontroll

I kommunelova § 13-1, 3. og 4. ledd, går følgjande krav til kommunedirektøren fram:

«Kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak.

Kommunedirektøren skal påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer, blir iverksatt uten ugrunnet opphold. Hvis kommunedirektøren blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettingen av vedtaket, skal han eller hun gjøre det folkevalgte organet oppmerksom på dette på en egnet måte.»

Kommunelova kapittel 25, som tredde i kraft 1.1.2021, inneheld nye og skjerpa føresegn knytt til kommunen sin internkontroll:

«Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

- a) utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- b) ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- c) avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- d) dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- e) evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.»

Det er fleire anerkjente rammeverk som skildrar grunnprinsipp for god internkontroll. Eit av dei mest brukte rammeverka for internkontroll er COSO-modellen.⁵ Hovudelementa i COSO-modellen er felles for fleire av dei ulike rammeverka for internkontroll. Dei viktigaste elementa er:

- kontrollmiljø
- risikovurdering
- kontrollaktivitetar
- kommunikasjon og informasjon
- oppfølging frå leiinga

2.2.2 Løns- og arbeidsvilkår i offentlege kontraktar

Alle anskaffingar i offentleg regi er plikta til å leggje til grunn ein klausul i kontrakten som skal sikre at arbeidstakarane sine løns- og arbeidsvilkår ikkje vil pressast i ein konkurranseutsett marknad. Bakgrunnen kjem av ratifiseringa av ILO-konvensjon nr. 94 av 1949. I 2005 vart det innført eit krav om at teneste- og bygg- og anleggskontraktar inngått av statlege myndigheiter skulle innehalde krav om løns- og arbeidsvilkår for oppdragstakars tilsette. Som ein del av den dåverande regjeringa sin handlingsplan mot sosial dumping, vart konvensjonen gjort gjeldande for kommunar, fylkeskommunar og offentlegrettsleg organ frå 2008 gjennom forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlege kontraktar. Denne slår fast at oppdragsgjevar skal stille kontraktmessige krav om at tilsette hos leverandørar og eventuelle underleverandørar som direkte medverkar til å oppfylle kontraktar, har løns- og arbeidsvilkår i samsvar med allmenngjort tariffavtale, eller en landsomfattande

⁵ COSO: *Internal Control – Integrated Framework* (2013).

tariffavtale for den aktuelle bransje (jf. § 5). Oppdragsgjevar skal også gjennomføre nødvendige kontrollar av om krava til løns- og arbeidsvilkår blir overhaldt (jf. § 7).

2.2.3 Informasjons- og påseplikt og innsynsrett

Forskrifta gjeld der det blir utført arbeid innafor verkeområda til ein allmenngjeringsforskrift, jf. allmenngjøringslova § 3, som til dømes Forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge.

Forskrifta om informasjons- og påseplikt og innsynsrett § 5 pålegg bestiller av oppdrag frå entreprenørar og leverandørar ei informasjonsplikt ovanfor sine kontraktspartar. Det går fram av § 5 at «bestiller skal i kontrakter med entreprenørar eller leverandørar informere om at virksomhetenes arbeidstakere minst skal ha de lønns- og arbeidsvilkår som følger av allmenngjøringsforskrifter. Den samme informasjonsplikten gjelder for entreprenørar eller leverandørar når disse inngår avtaler med underleverandørar.»

Vidare går det fram av forskrifta § 6 at hovudleverandør skal «påse at lønns- og arbeidsvilkår hos virksomhetens underleverandørar er i overensstemmelse med gjeldende allmenngjøringsforskrifter». Denne påseplikta innebærer at «det skal iverksettes systemer og rutiner for å undersøke og om nødvendig følge opp at allmenngjøringsforskrifter etterleves. Påseplikten kan oppfylles for eksempel ved at det tas inn kontraktsklausuler om at arbeidstakere minst skal ha de lønns- og arbeidsvilkår som følger av allmenngjøringsforskrifter, og at dette følges opp gjennom innhenting av dokumentasjon på arbeidstakeres lønns- og arbeidsvilkår».

2.3 Prinsipp for prosjektstyring

I ISO-standardane «Retningslinjer for kvalitetsledelse i prosjekter»⁶ og «Ledelsessystemer for kvalitetsstyring»⁷, blir det framheva at eit godt prosjektstyringssystem er viktig for ei profesjonell og standardisert prosjektstyring. Av standardane går det fram at eit tilfredsstillande prosjektstyringssystem må forutsettast å innehalde mellom anna følgjande element:

- Planleggingen og koordineringen må omfatte hele prosjektet.
- Veldefinerte og omforente styringsprinsipper må benyttes gjennom hele prosjektet.
- Problemer i prosjektgjennomføringen må kunne identifiseres så tidlig som mulig.
- Prosjektstyringssystemet må være slik utformet at det gir grunnlag for god kommunikasjon på alle nivåer i prosjektorganisasjonen.
- Informasjonsmengden prosjektet produserer må være i tråd med det behov som eksisterer på ulike nivåer på informasjonsmottakersiden.
- Rapportering av forbruk av ressurser må skje med den frekvens som er nødvendig etter hvert som prosjektet går fremover.
- Avviksrapporteringen må være slik at den lett kan bidra til konkrete handlinger.⁸

Nedanfor er det konkretisert korleis krava i teori og standardar for prosjektstyring inngår i hovudfasane i prosjektgjennomføringa.

2.3.1 Prosjektstyringssystem

Styring av investeringsprosjekt omfattar aktivitetar og prosessar både i den kommunale organisasjonen og i ein funksjon eller grupper spesielt oppretta for prosjektet. Styringssystemet bør innehalde retningslinjer for oppfølging i dei ulike fasane i prosjekt (prosjektinitiering, planlegging, gjennomføring og avslutning), samt prosedyrar/rutinar og sjekklister for å sikre at aktivitetar blir gjennomført som forutsett. Vidare er det viktig at kommunen legg til rette for at tilsette får opplæring i bruk av prosjektstyringssystemet, og sørger for at systemet gjennomgåande blir nytta ved gjennomføring av prosjekt.

I følge NS-ISO 10006 skal det ved start av enkeltprosjekt utarbeidast ein kvalitetsplan for prosjektet som beskriver aktivitetar og ressursar som er naudsynte for å nå prosjektet sine mål. Det bør vere ein periodisk gjennomgang av framdriftsplanen for prosjekt, og eventuelle avvik frå framdriftsplanen bør bli identifisert og vurdert.⁹

Initiering/planlegging

Av NS-ISO 10006-standarden går det vidare fram at det i forprosjektfasen er viktig å klargjere målet med prosjektet. I byggeprosjekt vil den overordna målsettinga vere å realisere byggeprosjektet. Meir spesifikke mål for

⁶ NS-ISO 10006:2017 «Retningslinjer for kvalitetsledelse i prosjekter».

⁷ NS-ISO 9001:2015 «Ledelsessystemer for kvalitetsstyring – krav».

⁸ Westhagen (2003), gjengitt i Jessen (2005):301

⁹ NS-ISO 10006:2017, avsnitt 7.4.5

eit prosjekt kan vere knytt til kvalitet, teknikkar for utføring, tidsfrist, økonomisk ramme mv. Økonomiske rammer må bygge på kostnadsoverslag som er realistiske, der det er teke omsyn til alle kostnader og gjort påslag for usikkerheit knytt til prosjektføresetnader o.l.

Planlegginga av prosjekt skal innehalde ei risikovurdering, og det bør vere etablert system eller rutiner for å overvake risikoen i heile prosjektperioden. Av ISO-standarden går det fram at:

«Identifisering av risiko bør ikke bare ta i betraktning risiko ved kostnader, tid og produkt, men også risiko på områder som produktkvalitet, trygghet, pålitelighet, profesjonelt ansvar, informasjonsteknologi, sikkerhet, helse og miljø. [...] All identifisert risiko bør vurderes. Ved denne vurderingen bør det tas hensyn til erfaringer og historiske data fra tidligere prosjekter. [...] Resultatene fra alle analyser og vurderinger bør registreres og kommuniseres til relevant personell.»¹⁰

Ifølge Norsk Standard si rettleiing i prosjektleiing, NS-ISO 21500:2012, bør ein planlegge innkjøp før ein går i gang med innkjøpsprosessen, med det formål å sikre og dokumentere strategi og generell prosess for innkjøpa før igangsetting. Når ein kontrakt er inngått startar kontraktstyringa.

På DFØ sine fagsider om offentlege innkjøp, anskaffelser.no, er det utarbeidd ein rettleiar for kontraktsoppfølging¹¹. Der går det fram at det er forskjell på kontraktsoppfølging avhengig av om det dreier seg om enkle leveransar, rammeavtar eller større investeringsprosjekt:

«Ved enkle leveranser, kan kontraktsforpliktelsene være oppfylt ganske raskt, varen eller tjenesten mottas til avtalt tid, sted og kvalitet og kontrakten er oppfylt.

Ved rammeavtaler kan leveransene bli oppfylt suksessivt gjennom hele avtaleperioden og her må enkeltleveransene sees i sammenheng opp mot kontraktsmessig ytelse. Dette krever andre rutiner enn ved enkle leveranser.

Ved større investeringsprosjekter (...) vil kontraktsoppfølgingen kreve intensiv oppfølging for å sikre at ytelsen blir levert. Inngåelse av avtalen er startskuddet på igangsettelse av et stort prosjekt. Selve ferdigstillingen av slike ytelser kan ta flere år og også kreve interne leveranser. Her kreves tett oppfølging, fremdriftsplaner, grensesnitt mot internleveranser, eskaleringsrutiner mm.»

Auka byggherrekontroll vil i praksis seie ein kontroll på staden der leveransen har skjedd om at masser, kvalitet og utføring er i samsvar med bestilling. I samband med byggearbeid er det kommunen sin byggeleiar som gjennomfører slik kontroll. Dei færreste kommunar har i dag tilsett eigne byggeleiarar. Kommunane engasjerer derfor normalt byggeleiarar for å ivareta kommunen sine byggherreinteresser på byggeplassen. Direktoratet for Byggkvalitet (DiBK) utarbeidde i 2008 ein rettleiar¹² som gir råd om korleis ein planlegg eit byggeleiaroppdrag, kva krav kommunane bør stille og korleis ein følgjer opp kontrakten. Mellom anna inneber det å arrangere oppstartsmøte med kontraherte entreprenørar, kontrollere materialar og utføringa på byggeplassen undervegs, og avhalde faste byggemøte. Kommunar blir oppmoda om å ha ei strukturert evaluering av entreprenøroppdrag.

Gjennomføring

Ifølge NS-ISO 10006-standarden bør ein i samband med ressursplanlegging vidare fastsette og dokumentere kva ressursar som er naudsynte for prosjektet på ulike tidspunkt i gjennomføringa. Kva slags formell kompetanse og personlege eigenskapar som er naudsynte bør bli definert. Vidare bør det utarbeidast arbeidsskiltringar som inkluderer ansvar og mynde. Det bør ifølge standardane også bli identifisert eventuelle gap mellom tilgjengeleg og naudsynt kompetanse for prosjektgjennomføring, og ev. avvik som blir avdekt bør handterast.

Av NS-ISO 10006-standarden går det fram at ein i den innleiande fasen av eit prosjekt bør vedta ei prosjektorganisering med klare ansvarsforhold og rapporteringslinjer. Det bør også vere gjort naudsynte avklaringar om framdriftsplan og vesentlege kontrakts- og avtaleforhold. Det bør vidare vere etablert rutinar for rapportering frå prosjektleiinga til leiinga i kommunen og til politiske organ. Av NS-ISO 10006:2017, pkt. 5.2.6 går det også fram at *«prosjektorganisasjonen bør forvisse seg om at passende kommunikasjonsprosesser fastsettes, og at informasjonen utveksles mellom prosjektets prosesser og mellom prosjektet, andre aktuelle prosjekter og initiativtakerorganisasjonen.»* Det bør i tillegg vere etablert rutinar for rapportering frå prosjektleiinga til leiinga i kommunen og til politiske organ.

I samsvar med byggherreforskrifta har prosjektleiinga ansvar for regelmessig oppfølging av prosjektet, under dette leverandørar og kontraktar. Av NS-ISO 10006:2017, går det fram at det bør settast i verk eit system for kontraktsstyring som sikrar at kontraktsforholda blir oppfylt, og der leverandøren si utføring blir overvaka for å sikre at alle forhold som er kontraktsmessig relevante blir oppfylt.

¹⁰ NS-ISO 10006:2017, avsnitt 7.7.2 og 7.7.3

¹¹ Henta frå: <https://www.anskaffelser.no/prosess/gjore-anskaffelser/anskaffelsesprosessen/kontraktsoppfolging>

¹² Henta frå: <https://dibk.no/globalassets/eksisterende-bygg/verktoy/byggledelse-opdrag-og-kvalitetssystemveileder.pdf>

Prosjektleiinga må ha oversikt over rekneskapen for prosjektet og overvake framdrift og kvalitet. Som eit ledd i oppfølginga bør prosjektleiinga ha fokus på avvik og årsaker til avvik. Hensikta med eit avviksrapporteringssystem er å kunne sette i verk tiltak på eit så tidleg tidspunkt som mogleg for å kunne gjere naudsynte justeringar i prosjektet og ta høgde for konsekvensane av avvik.¹³

2.4 Kommunale styringsdokument og vedtak

Relevante kommunale styringsdokument og vedtak kan bli nytta som revisjonskriterium.

¹³ NS-ISO 10006:2017, avsnitt 7.5.4

3 Metode

Deloitte utfører forvaltningsrevisjon i samsvar med gjeldende standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001). Alle prosjekt blir kvalitetssikra i samsvar med krava til kvalitetssikring i Deloitte Policy Manual (DPM).

3.1 Dokumentanalyse

Rettsreglar og kommunale vedtak vil bli gjennomgått og nytta som revisjonskriterium. Vidare vil informasjon om kommunen og dokumentasjon på etterleving av interne rutinar, regelverk m.m. bli samla inn og analysert. Innsamla dokumentasjon vil bli vurdert opp mot revisjonskriteria.

3.2 Intervju

For å få supplerande informasjon til skriftlege kjelder vil Deloitte intervju utvalde personar frå Utsira kommune som er involvert i arbeid med planlegging, gjennomføring og styring av investeringsprosjekt, samt leverandør- og kontraktsoppfølging. Vi tek sikte på å gjennomføre ca. 2-3 intervju. Intervjua vil bli gjennomført på teams eller liknande.

3.3 Verifisering og høyring

Oppsummering av intervju vil bli sendt til dei intervjua for verifisering, og det er informasjon frå dei verifiserte intervjureferata som vil bli nytta i rapporten. Datadelen av rapporten vil bli sendt til rådmannen for verifisering, og eventuelle faktafeil vil bli retta opp i den endelege versjonen. Deretter vil heile rapporten, inkludert vurderingsdelar og eventuelle forslag til tiltak, bli sendt til rådmannen for uttale. Rådmannen sin høyringsuttale vil bli vedlagt den endelege rapporten som blir sendt til kontrollutvalet.

4 Tid og ressursbruk

4.1 Nøkkelpersonell

Birte Bjørkelo er oppdragsansvarleg partner på oppdraget. I tillegg vil teamet bestå av prosjektleiar Frode Løvlie (senior manager), og Samson Kleven Johnsen (consultant). Deloitte har sett saman eit team som sikrar at prosjektet blir gjennomført i samsvar med gjeldande retningslinjer, samt med nødvendig kompetanse og erfaring innanfor kommunal revisjon.

4.2 Ressursbruk

Med utgangspunkt i prosjektet sin karakter og planen som er lagt for korleis prosjektet skal bli gjennomført vil det ta totalt 65 timar å gjennomføre prosjektet. Dette inkluderer førebuing av prosjektet, utarbeiding av problemstillingar og prosjektplan, førebuing og gjennomføring av datainnsamling, analyse av data og utarbeiding og kvalitetssikring av rapport. Timetalet omfattar også presentasjon av ferdig rapport for kontrollutvalet. Presentasjon for kontrollutvalet vil bli gjennomført digitalt.

Timeestimatet inkluderer ikkje førebuing og gjennomføring av presentasjon i kommunestyret. Ein eventuell presentasjon av rapporten i kommunestyret vil bli fakturert etter medgått tid, inntil 6 timar i tillegg til det totale timetalet som er presentert over.

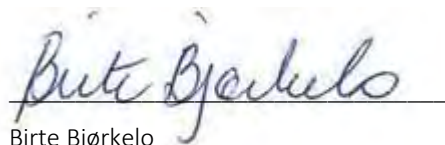
Sjå vedlegg for oversikt over timefordeling.

4.3 Gjennomføringsplan

Oppstart av prosjektet vil vere mai 2021 og rapporten vil vere klar for oversending til kontrollutvalet ved sekretariatet innan utgangen av oktober 2021. For å kunne gjennomføre prosjektet innan denne fristen og med stipulert timebruk er det nødvendig at kommunen sender over etterspurt dokumentasjon innan dei fristar som blir satt, og at utvalde personar stiller til og verifiserer intervju.

Fakturering av kostnadane ved prosjektet vil skje i samsvar med avtale mellom Utsira kommune og Deloitte.

Bergen, 9. mars 2021

Birte Bjørkelo

Oppdragsansvarleg partner

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our network of member firms in more than 150 countries and territories serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's 330,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.

© 2021 Deloitte AS

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksar
Kontrollutvalget	07.05.21	11/21
Kommunestyret	17.06.21	

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJON I 2020 – VANNKVALITET PÅ UTSIRA OG VANNVERKET

Sekretariatet sitt forslag til vedtak og innstilling til kommunestyret:

Utsira kommunestyre tar rådmannens tilbakemelding av 29.04.21 om oppfølging av forvaltningsrevisjon 2020 om vannkvaliteten på Utsira og vannverket til orientering.

Vedlegg: Fung. rådmannens tilbakemelding, datert 29.04.21

Saksorientering

Etter kommuneloven § 23-5: «**skal kontrollutvalget rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret.**» Videre står det i forskriften at: «**Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret om gjennomført forvaltningsrevisjoner og resultatet av dem.**»

Utsira kommunestyre behandlet i møtet 18.06.20, sak 21/20 forvaltningsrevisjon om vannkvaliteten og vannverket og de fattet følgende enstemmige vedtak:

- 1. Utsira kommunestyre tar drifts- og utviklingssjefens tilbake-melding og redegjørelse om vannkvaliteten på Utsira og driften av vannverket til orientering.**
- 2. Kommunestyret vil støtte kontrollutvalgets forslag om å oppfordre rådmannen om at aktuell personell deltar på Norsk Vann sitt driftsoperatørkurs og at nødvendig kompetanse blir videreført til annet personell innen drift av vannverket.**
- 3. Videre må det innskjerpes at spyling etter ledningsbrudd blir skikkelig ivaretatt, jfr. beredskapsplanen 7.1 pkt. 6.**
- 4. Rådmannen gir tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalget om oppfølging av plan for reservevannforsyning, jfr. planen 7.3.**
- 5. Frist settes til innen 6 måneder etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.**

Kontrollutvalget tok tak i saken høsten 2019 etter at det om sommeren hadde vært problemer med drikkevannet og kvaliteten på vannet. Utvalget vedtok i møtet 22.11.19, sak 19/19 følgende:

*Utsira kontrollutvalg vil be rådmannen komme med **skriftlig tilbakemelding** om vannkvaliteten på Utsira og driften av vannverket, spesielt om prosedyrer for renseprosessen og opplæring av driftspersonell **innen 30.01.20**, samt å møte i neste møte for å svare på spørsmål.*

Tilbakemeldingen gjelder:

- 1) Prosedyrer for renseprosessen, Prosedyrer for opplæring av personell,
 - a. 10 dagers ADKI sertifiseringskurs*
 - b. 3 ukers driftsoperatørkurs**
- 2) Prosedyrer for lokalisering av brudd på nettet,*
- 3) Krav om kvalifikasjon av å drifte anlegget,*
- 4) Prosedyrer for reservevann,*
- 5) Prosedyrene for vannprøvene,
 - a. Hvilke stoffer sjekkes?*
 - b. Hvem får resultatene av prøvene?*
 - c. Hva med avvik – behandlingen osv.*
 - d. Hvor mange ganger/dag sjekkes anlegget?*
 - e. Blir alt bokført?**
- 6) Hvor mange ganger blir anlegget sjekket av Mattilsynet?*

Utvalget fikk orientering om saken i møtet 13.02.20, sak 2/20, og utvalget vedtok enstemmig å be om at saken ble videresendt til kommunestyret, og bl.a. forslag om at saken ble fulgt opp av rådmannen. Det ble satt 6 måneders frist for tilbakemelding. Da saken først ble lagt fram for kommunestyret i juni, vil det si at det fristen er noe overskredet.

Følgende dokumenter var i fjor vedlagt sak til kontrollutvalget og kommunestyret:

- Sekretariatets saksframlegg av 06.02.20
- Brev av 19.12.19 fra drifts- og utviklingssjefen
- Beredskapsplan – Utsira vannverk – revidert 15.11.19 (m/bilder og kart)
- Tilsynsrapport – Mattilsynet – revisjon/tilsyn 10.04.19
- Uttalelse til varsel om Mattilsynets vedtak, datert 17.07.19
- Analyseplan for vannverket fra juli 2019 til 2020-21

Sekretariatet etterlyste saken i februar, men ble enig med drifts- og utviklingssjefen at saken skulle legges fram for utvalget i mai. Sekretariatet etterlyste igjen tilbakemelding 28.04.21 og ble lovet et notat til maimøtet.

Fung. rådmann v/drifts- og utviklingssjefen har i oversendelse/notat datert 29.04.21, oversendt tilbakemelding om oppfølging av revisjonen. Det gis følgende tilbakemelding til de omtalte forhold i vedtaket:

- 1. Utsira kommune har med Utsira vannverk gått inn som del av Vann Vest fra 1. mai 2020, og via dette samarbeidet kjøper vi bl.a tjenesten eller rollen som vassdragsteknisk ansvarlig, VTA, Ole Dan Lundekvam. I tillegg har drifts- og utviklingssjefen tatt pålagt kurs Damsikkerhet 1 våren 2020.*
- 2. Gjennom Vann Vest arbeides det med å få på plass ett samarbeid på nødvann og utstyr, der kommunen vil betale en forholdsvis pris etter størrelse på kommune. Det vil påløpe en årlig pris for å være med. Legger ved tilbudet slik det er framkommet i mail 4.sept. fra DIHVAfVann Vest. Vi mener med dette at plan for reservevannforsyning er ivarettatt.*
- 3. Via Vann Vest får vi tilgang til kurs for å styrke vårt tilsynspersonell, og vi har f.eks. deltatt allerede på driftsoperatørsamling via Teams. Norsk Vann er en annen aktør der vi også kan vurdere å melde oss inn og hente kompetanse.*
- 4. Det er startet opp ett forarbeid med å sjekke og avdekke inntaket for råvann fra Laugarvatnet. Så lang er å si at vi må settes av budsjettmidler i neste økonomiplan, da det viser seg at bunnventilene ut fra Damhuset på Laugarvatnet er gamle og til dels slitte og må skiftes ut. Når dette er gjort bør det foretas en dreneringsjobb i traseen ned mot renseanlegget.*
- 5. Avslutningsvis er å melde at vi pt. har god kontroll med produksjon av vann og fører nå digital oversikt over vannforbruket. Vannreservoaret Laugarvatnet rommer ca. 15.000 m³ råvann, normalt nok til 1 års forbruk og vi får jevn tilførsel fra oven. Tilsynet med renseanlegget utføres daglig og vi utfører spyling på ledningsnettet til sluttbruker jevnlig.*

Notatet følger også som vedlegg til saken, sammen med tilbudet og samarbeidsavtalen pr 30.09.20 omtalt i pkt 2. Det er ikke angitt om og når avtalen om nødvann Vestland sør ble inngått, men drifts- og utviklingssjefen kan sikkert kommentere dette nærmere i møtet.

Sekretariatets kommentarer

I følge kontrollutvalgsforskriften tilligger det kontrollutvalget å se til at rådmannen følger opp forvaltningsrevisjon. Dette skal sikre at kontroll får effekt og bidra til forbedring. Utvalget skal også gi tilbakemelding til kommunestyret hvordan merknadene er fulgt opp.

Det ligger ikke til kontrollutvalget å fastsette hvordan administrasjonen skal følge opp påviste avvik/svakheter i det konkrete tilfellet, da dette er rådmannen/kommunedirektørens ansvar. Kontrollutvalget kan rapportere om tidligere saker til kommunestyret, dersom kontrollutvalget mener saker ikke er fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

Sekretariatet mener rådmannen i denne saken har gitt en utfyllende tilbakemelding og at de anbefalte tiltakene er det tatt tak i gjennom nye rutiner og prosedyrer.

Det har vært praksis for at administrasjonen møter i utvalget og orienterer om oppfølgingen eller svarer på spørsmål, i tillegg til den skriftlige oversendelsen.

Aksdal, 30.04.21

Toril Hallsjø (sign.)
Daglig leder/utvalgssekretær

Notat

Utsira 29.apr. 2021

21/20 Forvaltningsrevisjon – Vannkvalitet på Utsira og Vannverket

Saken var oppe til behandling 18.juni 2020 i kommunestyret:

1. Utsira kommune har med Utsira vannverk gått inn som del av Vann Vest fra 1. mai 2020, og via dette samarbeidet kjøper vi bl.a tjenesten eller rollen som vassdragsteknisk ansvarlig, VTA, Ole Dan Lundekvam. I tillegg har drifts- og utviklingssjefen tatt pålagt kurs Damsikkerhet 1 våren 2020.
2. Gjennom Vann Vest arbeides det med å få på plass ett samarbeid på nødvann og utstyr, der kommunen vil betale en forholdsvis pris etter størrelse på kommune. Det vil påløpe en årlig pris for å være med. Legger ved tilbudet slik det er framkommet i mail 4.sept. fra DIHVA/Vann Vest. Vi mener med dette at plan for reservevannforsyning er ivarettatt.
3. Via Vann Vest får vi tilgang til kurs for å styrke vårt tilsynspersonell, og vi har f.eks. deltatt allerede på driftsoperatørsamling via Teams. Norsk Vann er en annen aktør der vi også kan vurdere å melde oss inn og hente kompetanse.
4. Det er startet opp ett forarbeid med å sjekke og avdekke inntaket for råvann fra Laugarvatnet. Så lang er å si at vi må settes av budsjettmidler i neste økonomiplan, da det viser seg at bunnventilene ut fra Damhuset på Laugarvatnet er gamle og til dels slitte og må skiftes ut. Når dette er gjort bør det foretas en dreneringsjobb i traseen ned mot renseanlegget.
5. Avslutningsvis er å melde at vi pt. har god kontroll med produksjon av vann og fører nå digital oversikt over vannforbruket. Vannreservoaret Laugarvatnet rommer ca. 15.000m3 råvann, normalt nok til 1 års forbruk og vi får jevn tilførsel fra åven. Tilsynet med renseanlegget utføres daglig og vi utfører spyling på ledningsnettet til sluttbruker jevnlig.

Arvid Helgesen
Drifts- og utviklingssjef

Arvid Helgesen

Fra: Arne Bergo <arne.bergo@dihva.no>
Sendt: fredag 4. september 2020 10:41
Til: Steinsvik, Toril; Heimdal, Olav Gunnar; Håkon Døsen; Bjørn Bruaset; Ragnar Vikshåland; Arvid Helgesen; hildbjorg.fludal@vindafjord.kommune.no; axel.otto.kruger@etne.kommune.no; frederik.aalo.flood@sveio.kommune.no; roy-sverre.amundsen@stord.kommune.no; 'Audun Halleraker (ah@bva.no)'; 'rhab@fitjar.kommune.no'; Haakon.Haaland@tysnes.kommune.no; Michal Forland; AnneElisabet.askeland@bokn.kommune.no
Emne: Nødvann Vestlandet sør. Avtaleutkast pr 02.09
Vedlegg: Avtale om bistand fra DIHVA til Nødvann Vestlandet Sør pr 030920.docx; Samarbeidsavtale om nødvannsutstyr Vestlandet Sør pr 030920.docx; Avtale om nødvannssamarbeid mellom Vestlandet distrikter.docx

Hei

Jeg viser til møte i Haugesund 01.09.20 og til oppsummering av møte i epost 02.09.20.

SAMARBEIDSAVTALE PR 03.09.

Vedlagt følger avtaleutkast / forsalg til samarbeidsavtale mellom kommunene på Vestlandet Sør. Det er foreslått en investeringsramme på 18 kr pr innbygger mot 25 i tidligere utkast. Større befolkningsgrunnlag gir dels grunnlag lavere kostnad pr innbygger og dels mer utstyr, da fordelt på lager i nord og sør.

Det forutsettes at styret tar stilling til videre detaljer når samarbeid er avtalt, men under følger en skisse til disponering av et budsjett på 2,6 millioner :

- Vanntank 10000 l for krokbil, fullt utstyrt. Pumper med trykkstyring, aggregat, diverse utstyr. For etterfylling av 1000 l tanker og eventuelt for levering av trykksatt vann. Ca kr. 600'.
- Container, 2 stk, for krokbil. Hver med 30 stk 1000l kombitanker. Komplet med vinter varmematter, kraner, tappestasjoner, 10 l poser, innerposer, og diverse utstyr. Ca 2 x 650'.
- Stativer, stillas, for å plassere kombitanker opp fra bakken. 30 stk, ca 200'
- Ytterligere 10 l poser for felles beredskapslager ca 25 kr/stk. (Engangs poser sett fra kommunes side – dvs normalt utlevering av nye poser ved betjent vannpost. Smittehygiene etc. Kan eventuelt gjenbrukes av forbruker til henting av vann fra andre steder) For felleslager, 5.000 stk kr 130'
- Kostnader knyttet til etablering av lagertelt eller bygg (investering og/eller drift) vil variere for det enkelte samarbeidsområde.
- Bistand fra DIHVA, andel av kostnader knyttet til etablering av prosjekt og innkjøp. 120' (gitt felles innkjøp med andre områder)

Budsjettpris for alle punktene over er ca 2,6 mill når kr 250' inkluderes i investering til lager/reserve.

BISTANDSAVTALE PR 03.09

Vedlagt følger også avtaleutkast for bistand fra DIHVA til styret for samarbeidet. Noen kommentarer:

Det er lagt til grunn at deler av DIHVA sin kostnad til etablering av nødvannprosjektet, samt kostnader til tilbudsprosess, dekkes inn over investeringen. Kr 120' er inkludert.

DIHVA tilbyr seg å levere tjenester knyttet til organiseringen⁵¹ av samarbeidet videre framover. Det er styret i samarbeidet, i samråd med DIHVA, som disponerer en avtalt andel av et årsverk i DIHVA. Andelen kan tenkes benyttet slik:

- Opplæring. Organisering av bistand fra leverandør og andre. 2d
- Øvelser. Ren øving av nødvann eller element i større øvelse. 5d
- Drift og vedlikehold av rutiner knyttet til utstyret inkl. supplering. Samarbeid med vertskommune. 2d
- Drift og vedlikehold av merkantile rutiner inkl. fakturering og enkelt regnskap. 2d
- «Sekretærfunksjoner» for styret inklusiv møter 3d
- Kontakt eksternt. Kommuner, samarbeidsorganisasjoner, deltagelse kurs/seminar. 3d
- Diverse 3d

Dette tilsvarer ca 20 dagsverk / 150 timer tilsvarende en kostand på kr 150' i samarbeidsavtalen et det tatt med en driftskostnad på kr 220' der slik bistand fra DIHVA inngår.

AVTALE OM SAMARBEID MED ANDRE DISTRIKTER

Det legges opp til at styret i samarbeidet inngår gjensidige avtaler med andre områder for å ytterligere øke beredskap kapasitet. Det konkrete innholdet vi avhenge av hvilke grupper som blir etablert. Vedlagte avtale er utarbeidet på et tidligere tidspunkt, men kan benyttes som et grunnlag.

VIDERE FRAMDRIFT

Vi setter pris på en tilbakemelding fra den enkelte kommune om man ønsker å inngå samarbeidsavtalen **innen tirsdag 20.10**. Der er da noe tid for avklaringer fram til et konstituerende møte medio september.

Med vennlig hilsen

Arne Bergo
Senior konsulent

DIHVA IKS
Spelhaugen 22
5147 Fyllingsdalen
Tlf: 909 23 113
Epost: arne@dihva.no
Hjemmeside: www.dihva.no

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	07.05.21	12/21

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 07.05.21

Sekretariatets forslag til vedtak:

Utsira kontrollutvalg tar referatsakene 9- 19/21 til orientering

Vedlegg:

9. Statusoversikt pr. april 2021
10. Generalforsamling - Rutebåten Utsira AS den 29.04.21 kl 15.30
11. Kommunestyrevedtak 29.04.21, sak 17/21– Årsmelding 2020 for Utsira kontrollutvalg
12. Saksframlegg om opptak av kommunene på Haugalandet i Rogaland Revisjon IKS
13. Representantskapsmøte 23.04.21 – Haugaland brann og redning IKS
14. Representantskapsmøte 23.04.21 – Haugaland Vekst IKS
15. Representantskapsmøte 26.04.21 – Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
16. Representantskapsmøte 27.04.21 – IKA Rogaland IKS
17. Generalforsamling 30.04.21 – Haugaland Kraft AS
18. NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2021 - digitalt 21.- 22.04.21
19. Invitasjon til digital FKT-konferanse 1. – 2. juni 2021

Saksorientering:

Vedlagt følger de ovenfor opplistede tema, brev og meldinger til kontrollutvalgets orientering.

Aksdal, 29.04.21

Toril Hallsjø
Daglig leder/utvalgssekretær

Kontrollutvalget i Utsira Statusoversikt april 2021

Saker fra bestilling til behandling i kontrollutvalget

Tema	Valgt	KU	Status	Ferdig	Merknader
<i>Forvaltningsrevisjon Prosjektstyring</i>	12.02.21, sak 3/21	07.05.21. sak 10/21	Under forberedelse	Høsten 2021	
<i>Miljø- og jordbrukssjef</i>	13.02.20, sak 3/20	12.02.21, sak 2/21	Orientering	Febr.-21	
<i>Helse- og omsorgssjef</i>	13.02.20, sak 3/20	07.05.21, sak 7/21	Orientering	Mai - 21	
<i>Barnehagestyrer</i>	13.02.20, sak 3/20	høst 10.09.21			

Saker under politisk behandling eller til oppfølging i kontrollutvalget

Tema	Bestilt	Behandling i KU	Behandling i KST	Planlagt oppfølging	Merknader
<i>Oppfølging av forvaltningsrevisjon</i>	18.06.20, sak 5/20	07.05.21, sak 11/12	Juni 2021		

Avsluttede prosjekt/orienteringer

Tema	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet i KST	Oppfølging	Merknader
<i>Biblioteksjef</i>	13.02.20	13.11.20 Sak 19/20	-	-	Orientering
<i>Oppvekstsjef</i>	13.02.20	11.09.20, sak 12/20	-		Orientering
<i>Evaluerer av skolematordningen</i>	09.09.20, sak 13/20	13.11.20, sak 20/20	17.12.20, sak 55/20	-	
<i>Vannkvaliteten på Utsira og vannverket</i>	22.11.19, sak 19/19	12.02.20, sak 2/20	18.06.20, sak 21/20	6 mnd.er etter vedtak	Skriftlig svar fra adm.
<i>Befolkningsutvikling</i>	24.05.19	20.09.19, sak 9/19	02.11.19, sak 5/19		Skriftlig svar fra adm.
<i>Plan for forvaltnings- revisjon 2020-2024</i>	22.11.19	13.11.20	17.12.20, sak 56/20		
<i>Plan for eierskap- skontroll 2020-2024</i>	22.11.19	13.11.20	17.12.20, sak 57/20		
<i>Rutebåten Utsira AS</i>	02.11.18	Orientering		24.05.19	Muntlig v/ regnskapsfører

K-17/21

UTSIRA KOMMUNE

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 20/00307-5
Saksbehandler Arnstein Eek

Saksgang
Kommunestyre 2019 - 2023

Møtedato
29.04.2021

ÅRSMELDING 2020 FOR UTSIRA KONTROLLUTVALG

Kontrollutvalgets forslag til vedtak/innstilling til kommunestyret:

Utsira kommunestyre tar kontrollutvalgets årsmelding for 2020 til orientering.

Grunnlagsdokumenter og vedlegg – Lovverk/Retningslinjer/Kommunale planer:

Årsmelding 2020 og møtebehandling i kontrollutvalget.

Sandnes kommune - kommunedirektør

Arkivsak-dok. 20/18081-6
Saksbehandler Sidsel Haugen

Behandles av	Sakstype	Møtedato
Formannskapet 2019/2023	Utvalgssaker	08.03.2021
Kommunestyret 2019-2023	Utvalgssaker	15.03.2021

Rogaland Revisjon IKS - opptak av 9 kommuner på Haugalandet som nye deltakere, godkjenning

1. SAKEN GJELDER

Haugaland Kontrollutvalgssekretariat har i brev av 16.11.2020 til Rogaland Revisjon IKS oversendt vedtakene fra by-/kommunestyrene i Haugesund, Karmøy, Sveio, Tysvær, Sauda, Etne, Bokn, Vindafjord og Utsira om å søke opptak som deltakere i selskapet fra 1. juli 2021 (vedlegg 1A-1J). I samsvar med selskapets strategi stiller både styret i Rogaland Revisjon IKS og representantskapet seg positive til utvidet eierskap fra kommunene på Haugalandet.

Sak om opptak av nye deltakere i et interkommunalt selskap skal behandles av samtlige eiere sine kommunestyre. Opptaket er avhengig av godkjenning hos samtlige nåværende¹ eierkommuner i selskapet. Siste gang det ble søkt om og godkjent opptak av ny deltaker var i 2017, med opptak av Suldal kommune.

Kommunedirektørene/rådmennene i de åtte kommunene på nord-Jæren, samt fylkeskommunen har i fellesskap saksbehandlet søknadene og utarbeidet herværende fellessak. Det er videre foretatt nødvendige oppdateringer av selskapsavtalen, samarbeidsavtalen og eierstrategien.

Det tilrås å godkjenne søknadene om opptak fra de 9 kommunene på Haugalandet.

2. FAKTAOPPLYSNINGER

2.1 Søknad om opptak fra ni by-/kommunestyre

Det er kontrollutvalgene i hver av de ni kommunene som ihht. kommunelovens bestemmelser har saksforberedt valg av revisjon for kommunen. De resepektive ni by-/kommunestyrene behandlet sak om valg av levering av revisjonstjenester

¹ Rogaland fylkeskommune og kommunene Suldal, Hjelmeland, Strand, Kvitsøy, Randaberg, Stavanger, Sola, Sandnes, Gjesdal, Bjerkreim, Hå, Eigersund, Sokndal, Lund

høsten 2020. Alternativene som forelå var å fortsette med en konkurransebasert løsning og gå ut på ny forespørsel ved utløpet av inneværende avtale eller søke om deltakelse i interkommunalt samarbeid i Rogaland Revisjon IKS. De omsøkte ni by-/ kommunestyrene vedtok å søke deltakelse i interkommunalt samarbeid fra 01.07.2021 om leveransen av revisjonstjenestene.

Kontroll og tilsyn med kommunens virksomhet er jf. kommuneloven lagt til kontrollutvalget. Utvalget utøver bestillerrollen overfor kommunens revisor når det gjelder forvaltningsrevisjon. De ni kontrollutvalgene på Haugalandet får i dag sine sekretariattjenester fra Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS. Nåværende eierkommuner i Rogaland Revisjon IKS sine kontrollutvalg får tilsvarende tjenester fra Rogaland Kontrollutvalgssekretariat IS, mens fylkeskommunen har valgt å ha eget sekretariat hos seg.

Med utvidelsen av nye deltakere i Rogaland Revisjon IKS og det faktum at Rogaland Kontrollutvalgssekretariat IS² må omdannes som følge av ny kommunelov, gjør at det er behov for å se nærmere på en hensiktsmessig fremtidig løsning for sekretariatstjenestene til eierkommunene i Rogaland Revisjon IKS. Det er naturlig å utføre dette arbeidet til høsten, og etter opptaket av nye deltakerkommuner er ferdig behandlet.

Målet for arbeidet er å finne frem til effektive og hensiktsmessige løsninger for så vel kontrollutvalgene som Rogaland Revisjon IKS samt alle eierkommunene.

2.2 Eierbrøk og kapitalinnskudd ved inntreden i selskapet

Opptak av nye deltakere reguleres av bestemmelser i Selskapsavtalen og Samarbeidsavtalen i Rogaland Revisjon IKS.

Etter opptaket av Suldal kommune og deres innbetaling av kr 50.000 er selskapskapitalen pr d.d. pålydende totalt kr 4,050 mill. Selskapskapitalen og størrelsen på engangsinnbetalingen er med på å fastsette hvilken eierandel kommunen har i selskapet.

Eierbrøken i selskapet ble ved etableringen fastsatt slik (jf. Samarbeidsavtalen): *Av totalt kapitalinnskudd skyter Rogaland fylkeskommune inn kr 1,0 mill. som tilsvarende 25% eierandel. Resterende kr 3,0 mill. fordeles på deltakerkommunene i henhold til folketallet pr 1.1.2003 som blir deltakerkommunenes eierandel i selskapet.* Ved Time kommune sin uttreden av selskapet i 2005 ble eierbrøken justert for Time sin andel og reberegnet med grunnlag i folketallet pr 1.1.2005, med noen tilpasninger.

Dette betyr at det er kapitalinnskuddet pr. kommune, folketallet pr 1.1.2005 og fordelingen mellom hhv. fylkeskommunen og primærkommunene som har betydning for fastsettelsen av eierbrøken.

Siden opptaket av Suldal har det ikke vært endringer på eiersiden i selskapet. Eierbrøken har hittil hatt betydning ved stemmegivning i representantskapet. Driften har ikke aktualisert spørsmål som f.eks. utbytte der eierbrøk har betydning.

² Ny Kommunelov viderefører ikke interkommunalt samarbeid §27. Lovarbeidet peker på Kommunalt Oppgavefelleskap eller IKS som mulige alternativer.

I tråd med selskapsdokumentene og med samme kronebeløp (kr 12,80) som Suldal kommune sitt kapitalinnskudd ble beregnet til, medfører opptaket av de nye kommunene følgende endringer i eierandel:

Kommune	Selskapskapital	Eierandel Oppr. %	Eierandel 1.1.2017	Eierandel 1.1.2020 ³	Eierandel 1.7.2021
Kvitsøy	6 000	0,15	0,14	0,14	0,11
Forsand	11 600	0,29	0,31		
Hjelmeland	32 000	0,80	0,76	0,76	0,60
Bjerkreim	28 400	0,71	0,68	0,68	0,54
Finnøy	32 400	0,81	0,77		
Lund	35 600	0,89	0,87	0,87	0,68
Sokndal	37 600	0,94	0,92	0,92	0,72
Rennesøy	35 600	0,89	0,93		
Randaberg	103 600	2,59	2,52	2,52	1,98
Gjesdal	101 600	2,54	2,57	2,57	2,02
Strand	116 800	2,92	2,89	2,89	2,28
Eigersund	151 600	3,79	3,72	3,72	2,93
Hå	166 400	4,16	4,10	4,10	3,22
Sola	226 800	5,67	5,50	5,50	4,33
(nye) Sandnes	636 000	15,90	15,97	16,28	12,81
(nye) Stavanger	1 278 000	31,95	31,59	33,29	26,20
Rogaland Fylkeskommune	1 000 000	25,00	24,69	24,69	18,71
Suldal	50 000	0	1,08	1,08	0,85
<i>Selskapskap. før</i>	<i>4 050 000</i>	<i>100 %</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	
Karmøy	481 600				8,19
Haugesund	404 200				6,88
Tysvær	120 100				2,04
Vindafjord	104 100				1,77
Sauda	61 800				1,05
Sveio	60 000				1,02
Etne	50 000				0,85
Bokn	9 860				0,17
Utsira	2 730				0,05
<i>Sum økning</i>	<i>1 294 390</i>				<i>22,02</i>
Selskapskapital	5 344 390				100,00

Primærkommunene: 81,29 % og Rogaland fylkeskommune 18,71% fra 1.7.2021

Innbetalingen av kapitalinnskuddet er en engangsutgift for de nye deltakerne. Utgiften skal regnskapsføres i investeringsregnskapet.

³ Endring som følge av ny kommunestruktur fra 1.1.2020

2.3 Øvrige utgifter og økonomisk ansvar

Det følger av IKS loven at deltakerne i selskapet er prorata ansvarlige for selskapets gjeld og forpliktelser dvs. økonomisk ansvar i samsvar med eierbrøken.

Av selskapsavtalens §12 til Rogaland Revisjon IKS følger at lånerammen er begrenset oppad til kr 4 mill. totalt. Virksomhetens art gjør at behovet for lånefinansiering er lavt og pr. d.d. er ikke rammen disponert.

Selskapet fakturerer timeforbruket i samsvar med timepris som fastsettes i årlig økonomiplanbehandling. Ved etableringen av selskapet ble det fast som prinsipp at eierkommunene prioriterer å fastholde en moderat timeprisutvikling over tid, i stedet for en utbyttestrategi. Faktisk timeprisutvikling bekrefter eiernes forventning. Samtidig har fondsoppbyggingen vært på et moderat nivå og står nå i rimelig forhold til hva det må forventes at selskapet har av opparbeidede midler til å selv å kunne foreta utskiftning av teknisk utstyr som er nødvendig for en effektiv tjenesteproduksjon i en personell og kompetanseintensiv virksomhet som revisjonen er.

Det tilligger by-/kommunestyret i den respektive eierkommune å fastsette den årlige budsjettrammen for kontrollutvalget og dets virksomhet. Inkludert i budsjettrammen er revisjonstjenestene som kjøpes fra Rogaland Revisjon IKS.

Det påløper ingen ytterligere faste utgifter knyttet til deltakelsen i Rogaland Revisjon IKS, for eierkommunene.

3. VURDERING OG ANBEFALING

I den innledende dialogen som har vært med de ni søkerkommunene fremkommer det klare forventning til kvalitet, lærings- og forbedringsfokus i forvaltningsrevisjoner som utføres av selskapet. Kommunedirektørene/ rådmennene slutter seg til dette og vurderer det slik at med flere deltakere i selskapet legges det godt til rette for å oppnå forventningene.

Gjennom utvidelsen blir selskapet stilt i posisjon til å i ennå større grad bidra til kunnskapsdeling på tvers av kommunene, erfaringsgrunnlaget for sammenligninger øker og mulighetene for å hente ut «beste praksis» for bruk i blant annet forvaltningsrevisjoner styrkes. Flere av eierkommunene står i et betydelig omstillingsarbeid for å tilpasse virksomheten til de økonomiske rammene kommunen har. I dette arbeidet er kunnskapsdeling og læring på tvers et vesentlig verktøy for å arbeide målrettet og til oppnå resultater på både kort og lang sikt.

I løpet av høsten 2021 er det behov for både å utføre et arbeid mht fremtidig løsning for sekretariatsfunksjon for kontrollutvalgene som følge av utvidelsen og tilpasninger til ny kommunelov. Videre er det behov for å revidere eierstrategien over selskapet, slik at den er mer i tråd med eierfellesskapets samlede forventning til selskapet. I disse arbeidene må både nåværende kontrollutvalgssekretariater og styret i Rogaland Revisjon IKS involveres.

I samsvar med eierstrategiens forventning om utvikling av selskapet gjennom målrettet vekst i antall deltakere og selskapets egen strategi om kvalitet og utvikling av en dyktig kommunerevisjon, tilrås at kommunestyret godkjenner søknadene.

Opptak av ny deltaker i et IKS krever godkjenning i samtlige eierkommuner.

Forslag til vedtak:

1. Sandnes kommunestyre godkjenner at kommunene Haugesund, Sauda, Bokn, Tysvær, Karmøy, Utsira, Vindafjord, Etne og Sveio tas opp som nye deltakere i Rogaland Revisjon IKS fra og med 01.07.2021.

Selskapskapitalen økes til kr 5,344 mill. med innbetaling av et samlet kapitalinnskudd på kr 1,294 mill fra de ni kommune og med fordeling pr. kommune slik det fremgår av denne sakens punkt 2.2.

2. Oppdaterte selskapsdokumenter hhv. Selskapsavtalen datert 01.07.2021 (vedlegg 2) og Samarbeidsavtalen datert 01.07.2021 (vedlegg 3) godkjennes.
3. Oppdatert eierstrategi overfor Rogaland Revisjon IKS (vedlegg 4) godkjennes.

Kommunedirektøren i Sandnes, 25.02.2021

Bodil Sivertsen
kommunedirektør

Vedlegg:

- 1A Brev om KST vedtak Valg av revisjon fra 010721
- 1B Bokn KST vedtak 271020 sak 45 Val av revisjonsordning frå 010721
- 1C Etne KST vedtak 271020 sak 57 Valg av revisjon
- 1D Haugesund BST vedtak 141020 sak 57 20
- 1E Karmøy KST vedtak 210920 sak 118 Valg av revisjon fra 010721
- 1F Sauda KST vedtak 211020 sak 105
- 1G Sveio KSTvedtak sak 98 20 Val av revisjon
- 1H Tysvær KST vedtak 220920 sak 85 Val av revisjon frå 010721
- 1I Utsira KSTvedtak 051120 sak 43 Valg av revisjon
- 1J Vindafjord KST vedtak 271020 sak 61 Val av revisjon frå 010721
- Vedlegg 2 Just Selskapsavtale av 01072021
- Vedlegg 3 Just Samarbeidsavtale av 01072021
- Vedlegg_4_Just_Eierstrategi_RogalandRevisjonIKS_01.07.2021

Dokumentet er ikke signert da Sandnes kommune benytter elektronisk godkjenning.

Innkalling til møte i representantskapet

for Haugaland Vekst IKS

DATO/TID: Tirsdag 23.04.21

STED: TEAMS-møte

TID: 11.30-12.00

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS

Mottatt dato: 24.03.21
Journalført: 21/1081-the/oght
Arkivkode: 217

Sakliste:

Sak 01/21: Valg av møteleder

Sak 02/21: Godkjenning av innkalling og dagsorden

Sak 03/21: Behandling av årsregnskap 2020

Sak 04/21 Fastsettelse av styrehonorar

Saksdokumentene til sak 03/20 og 04/20 ettersendes.

Vibeke Vikse Johnsen
styreleder

K. Tormod Karlsen
adm.dir.

Representantskapsmøte Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS

mandag 26. april 2021 kl. 12.00

Det innkalles herved til digitalt representantskapsmøte i Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS den 26. april 2021, kl. 12:00.

Representantskapet er planlagt gjennomført ved at eierkommunene, representert ved representantene, styreleder og revisor innkalles til representantskapsmøte på **Teams**. Det vises til midlertidig lov om unntak fra IKS-loven om unntak fra reglene om fysisk møte i interkommunale selskaper som følge av utbruddet av covid-19.

Forfall meldes til: Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS, tlf. 52 75 73 50 eller mobil 95 98 69 79 *tha@* eller *post@kontrollutvalgene.no*

Vennligst gi beskjed **innen 7. april om deltakelse**, evt. om vararepresentant skal varsles.

Til behandling foreligger:

- 1/21 Godkjenning av innkalling og saksliste
- 2/21 Godkjenning av protokoll fra representantskapsmøtet 27.04.20 og særutskrift i sak 13/20 om IKA IKS
- 3/21 Godkjenning av styrets beretning og årsmelding 2020
- 4/21 Godkjenning av årsregnskapet for 2020
- 5/21 Strategiplan 2022-2026 for HKS IKS
- 6/21 Budsjett for 2022
- 7/21 Økonomiplan 2022-2025
- 8/21 Valg av revisor
- 9/21 Referat- og orienteringssaker

Eventuelt

Aksdal 18.03.21

Einar R. Endresen (sign.)
repr.leder

Toril Hallsjø (sign.)
daglig leder

Kopi: Vararepresentanter
Medlemskommunene v/postmottak
Styret
Revisor (KPMG AS)

Innkalling m/saksliste skal sendes ut til medlemmene av representantskapet og deltakerkommunene med minst **4 ukers varsel** (selskapsavtalen § 10 og § 8 i lov om interkommunale selskaper). **Sakspapirer** skal sendes ut **to uker før** møtet. I år blir det 9.april 2021 (etter styremøte).

IKAs deltakere og representantskap

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 24.03.21
Journalført: 21/109 Alia /q/h
Arkivkode: 217

Vår ref.
21/70-3/033/7

Deres ref.

Dato:
24.03.2021

Innkalling til representantskapsmøte 27. april 2021

Representantskapet ved Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS kalles med dette inn til årsmøte tirsdag 27. april kl. 10:00. Møtet gjennomføres digitalt via Microsoft Teams.

Saksliste	
01/21	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
02/21	Valg av referent og to representanter til å underskrive protokollen
03/21	Oppfølging av saker etter forrige representantskapsmøte
04/21	Årsregnskap 2020
05/21	Årsmelding 2020
06/21	Budsjett og tilskuddsberegning for 2022
07/21	Økonomiplan 2022-2025
08/21	Valg av styre for 2021/22
09/21	Valg av valgkomite for 2021/22
10/21	Retningslinjer for valgkomiteen
11/21	Innkomne saker

Eventuelle saker som ønskes behandlet må være tilsendt administrasjonen innen 13. april.

For at representantskapet skal være beslutningsdyktig, må minst to tredjedeler av representantene delta. Det er kun valgte representanter eller valgte vararepresentanter som kan delta på møtet. Vennligst gi beskjed snarest mulig om hvem som vil representere kommunen/selskapet på møtet.

Med hilsen

Jostein Karlsen
Representantskapets leder

Tor Ingve Johannessen
Daglig leder

Vedlegg.

Generalforsamling for 2020

Det innkalles herved til ordinær generalforsamling i Haugaland Kraft AS den 30. april 2021, kl. 11:00.

På grunn av dagens korona situasjon er det foreløpig ikke konkludert om generalforsamlingen vil bli avholdt digitalt eller som fysisk møte. Nærmere informasjon om gjennomføring vil bli ettersendt.

Til behandling foreligger følgende saker (jfr. vedtektenes § 8 og aksjelovens § 5-5):

Dagsorden / saker:

- Åpning av generalforsamlingen v/styrets leder
- Opprette fortegnelse over fremmøtte aksjeeiere og fullmakter
- Sak 01/21 Godkjenning av innkallingen og dagsorden
- Sak 02/21 Valg av møteleder
- Sak 03/21 Valg av personer til å undertegne protokollen
- Sak 04/21 Redegjørelse om årets drift v/konsernsjef. Olav Linga
- Sak 05/21 Godkjenning av resultatregnskap og balanse for Haugaland Kraft AS og konsernet for 2020, herunder anvendelse av årsoverskuddet og utdeling av utbytte
- Sak 06/21 Godkjenning av revisors honorar
- Sak 07/21 Fastsettelse av styrehonorarer
- Sak 08/21 Orientering om tilbakekjøp av Fjelberg Kraftlag sine aksjer i Haugaland Kraft AS

Vedlegg:

- Forslag til generalforsamlingsprotokoll
- Årsrapport 2020 (sak 05/21)

Forfall og spørsmål bes sendt til olav.linga@hkraft.no og torres.vyjordsbakken@hkraft.no.

Haugesund, 26. mars 2021

Olav Linga
Konsernsjef

Program | #ku21nkrf

DAG 1 - Onsdag 21. april 2021:

09.00 Velkommen

- Rune Tokle, daglig leder i NKRF
- Eva Bratholm, møteleder

Pandemiens virkning på sårbare grupper

- Henning Warloe (H), leder av kontrollutvalget i Bergen kommune

Pandemiens virkning på sårbare barn og unge

- Inga Bejer Engh, barneombud

Smitteverntiltakenes virkning på folkehelse på andre områder

- Pål Surén, forsker, Folkehelseinstituttet (FHI) [erstattet Camilla Stoltenberg]

Samtale mellom Warloe, Engh og Surén

09.50 Pause

10.00 Kommunenes rolle i smittevernarbeidet

- Espen Rostrup Nakstad, assisterende helsedirektør i Helsedirektoratet

10.25 Kommunenes rolle i smittevernarbeidet – sett fra kommunenes ståsted

- Bjørn Arild Gram, styreleder i KS

10.45 Pause

11.00 Etter koronatida kommer læretida

- Karl Anders Nilsen (Sp), nestleder av kontrollutvalget i Stavanger kommune [erstattet Aleksander Stokkebø]
- Svein Kvalvåg, senior forvaltningsrevisor i Rogaland Revisjon IKS

11.30 Samtale mellom innlederne

12.00 Slutt for dagen

DAG - Torsdag 22. april 2021:*09.00 Er vi rigget for kriser?*

- Elisabeth Aarsæther, direktør i Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

09.30 Når krisen er der

- Anders Østensen (A), ordfører i Gjerdrum kommune

9.45 Datainnbruddet i Østre Toten kommune

- Bror Helgestad (Sp), ordfører i Østre Toten kommune

*10.00 Samtale mellom Aarsæther, Østensen og Helgestad**10.15 Pause**10.30 Varsling i kommunene – hva gjør du når det varsles på toppledelsen?*

- Sissel C. Trygstad, forskningssjef i Fafo

10.55 Hva er kontrollutvalgets rolle når det varsles på toppledelsen?

- Torbjørn Brandt, seniorrådgiver i Konsek Trøndelag IKS
- Ove Morten Haugan (A), leder av kontrollutvalget i Verdal kommune

*11.05 Pause**11.15 Samtale mellom Trygstad, Brandt og Haugan**11.30 Kåseri*

- Tor Dølvik, spesialrådgiver i Transparency International Norge og medlem av Kommunesektorens etikkutvalg

12.00 Slutt

Fagkonferanse 1.-2. juni 2021 – Digital

Velkommen til fagkonferansen 2021, 1.-2. juni

Den årlige fagkonferansen 1.- 2. juni, skal arrangeres digitalt. Beslutningen ble tatt av styret 15. mars. Programmet vil tilpasses til et digitalt opplegg. Vi kommer tilbake med mer informasjon om organiseringen av arrangementet

Program:

Dag 1: 09.00 til ca. 12.00

- Samspillet mellom stat og kommune i en krisetid
- Hvordan har kontrollutvalget i en ny sammenslått kommune funnet sin rolle i et år med pandemi?
- Henvendelser til kontrollutvalget – til besvær eller begjær?

Dag 2: 09.00 til ca. 12.30

- Hva er “kommunal økonomisk bærekraft” og hvordan angår det kontrollutvalget?
- Evaluering av valg til kontrollutvalg
- Kommunalt barnevern i et internasjonalt søkelys
- Habilitet i kommuner – kan vi snakke om rollekarusell? Saker som har vært omtalt i media

Detaljert program blir lagt ut når det er klart

Konferanseavgift:

- Kr 2 900 (ikke medlem kr 3 300)
- Kr 1 900 for en dag (ikke-medlem 2 300)

Påmelding: løpende

INNKALLING GENERALFORSAMLING

Det innkalles til generalforsamling for Rutebåten Utsira AS org. nr. 984 734 794.

Generalforsamlingen avholdes i allrommet på Siratun torsdag 29. april 2021 kl. 15.30.

Saker til behandling:

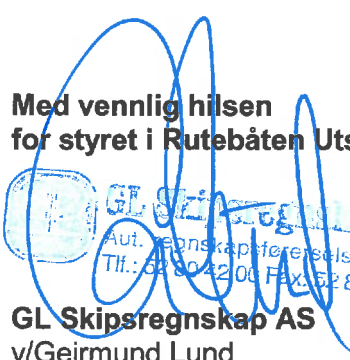
- Sak 1** Åpning av møte ved fungerende styreleder Thor Otto Lohne
- Sak 2** Valg av møteleder og 2 personer til å underskrive protokollen.
- Sak 3** Godkjenning av innkalling, agenda og habilitet.
- Sak 4** Årsmelding. Godkjenning av årsregnskapet, styrets årsberetning og revisjonsberetning for 2020, herunder disponering av årets resultat.
- Sak 5** Fastsetting av godtgjørelse til styrets medlemmer. Orientering om styrets arbeid.
- Sak 6** Godkjennelse av godtgjørelse til revisor.
- Sak 7** Salg MS Utsira

Hvis aksjonærene ønsker å ta opp saker som ikke er på agendaen må dette fremlegges for selskapets forretningsfører innen onsdag 28. april 2021

Aksjeeiere kan la seg representere ved fullmektig. Fullmektigen må fremlegge skriftlig fullmakt.

Utsira den 22. april 2021

Med vennlig hilsen
for styret i Rutebåten Utsira AS

GL Skipsregnskap AS
Aut. regnskapsførerselskap
Tlf.: 52 80 42 00 Fax: 52 80 42 10

GL Skipsregnskap AS
v/Geirmund Lund

Årsberetning 2020

Virksomhet

Selskapet driver med lokalrute mellom Utsira - Haugesund.
Selskapet har konsesjon fra Rogaland Fylkeskommune på sambandet frem til 2025.
Selskapet har forretningskontor på Utsira, Utsira kommune.

Rettvisende oversikt over utvikling og resultat

Selskapets driftsinntekter utgjorde kr. 32 791 993 mot i fjor kr. 33 960 457. Resultat etter skatt er overskudd med kr. 1 067 540 mot fjorårets overskudd kr. 3 343 141. Egenkapitalen i selskapet utgjør kr. 13 074 414 av en balansesum på kr. 40 728 622.

Selskapet overskudd er basert på flere faktorer; Selskapet har i 2020 hatt en reduksjon i driftstilskuddet med kr 1 316 186 og da justert med - 3,6 %. Billettinntektene har hatt en økning på kr. 93 706 og frakt av gods har hatt en økning på kr 21 598 Totalt antall passasjer var 31 364, som er en nedgang med 2 348 passasjer. Nedgangen i antall passasjer antas i all hovedsak begrunnet med Covid-19. Totalt antall biler var 10 851 som er en oppgang med 166 biler og skyldes stor entreprenør aktivitet

Prisen på bunkers var lavere enn selskapet hadde budsjettert med. Forskjellen utgjør kr. 3 mill som skyldes besparelse av forbruk på grunn av lengre verksted opphold og lavere bunkerspris. Vedlikeholdskostnadene var ca. kr. 2, 2 mill høyere enn budsjettert og dette skyldes i sin helhet kostnader i forbindelse med havari i 2019/2020. Selskapets lønns- og administrasjonskostnader er i henhold til budsjett.

I årets regnskap er der kostnadsført kr. 882 000 fremtidig klassekostnader.

Nevnte faktorer gjør at styret er fornøyd med utviklingen og at årets overskudd på kr. 1 067 540 styrker egenkapital i selskapet.

Styret vil gi honnør til mannskapet ombord som har mestret god og sikker drift under Covid-19 pandemien.

Det har vært behandlet sak om elektrifisering, eierskap og anløpssted av MS Utsira i Samferdselsutvalget, Fylkesutvalget og Fylkestinget. I denne forbindelse er det blitt avholdt en rekke møter. Samhandlingen med Kolumbus om ombygging av MS Utsira var god og ensrettet frem mot sommeren 2020. Da innså Kolumbus at forholdene rundt ny kontraktsperiode og anbudsutlysninger ble problematisk. Kontrakt og løyve for ny periode må tildeles etter konkurranse, i samsvar med Yrkestransportlovens § 8 og Lov og Forskrift om offentlige anskaffelser. Skal MS Utsira bygges om til batterielektrisk drift nå, må det stilles garantier for lån til ombyggingen. En slik garanti kan være konkurransevridende. Risiko for Rogaland fylkeskommune (RFK) og Kolumbus er klager og rettslige prosesser. Løsningen som RFK/Kolumbus fremmet var å endre på premisset som forutsetter at tilbyder selv har/anskaffer fartøy. RFK/Kolumbus ville overta eierskapet til båten slik at anbudskonkurransen kun gjelder drift (operatørskapet). Ved to anledninger i 2020 har en i generalforsamling vedtatt at Rutebåten Utsira AS skal ha eierskapet til MS Utsira etter en ev. ombygging. Forslaget i saksframlegget til RFK/Kolumbus vil i praksis ødelegge en stor arbeidsplass på Utsiras og følgelig bidra til å øke mangelen på arbeidsplasser.

Årsberetning 2020

Ny kontrakt om nytt løyve fra 01.01.2025 vil bli tildelt på bakgrunn av 70 % vekting av pris og 30 % vekting av klimagassutslipp. En analyse utført av Kolumbus viser at et nybygd batterielektrisk fartøy vil vinne over et dieseldrevet fartøy. Det vil være styrets sin anbefaling å bygge om båten slik en har tatt initiativ til. En ombygd MS Utsira vs. et nybygg som andre selskap må tilby gir selskapet betydelig konkurransekraft.

En prosjektgruppe med mandatet i fylkestingsvedtak fra 11.06.2019 (sak 58/2019) har vurdert et mulig framtidig anløpssted på Karmøy. Dette med mål om kortere seilingstid som vil gi redusert energibehov og mulighet for økt frekvens. Prosjektgruppen besto av representanter fra Utsira kommune, Karmøy kommune, RFK og Rutebåten Utsira AS. I en rapport pekte prosjektgruppen på uavklarte forhold knyttet til Garpaskjærskaien, behov for utredning av egnede farleder, estimat knyttet til kostnader for bygging/oppgradering av kai og oppgradering av veginfrastruktur samt avklaringer med Avinor om Helganes som anløpssted. Det ble også stilt spørsmål knyttet til Asplan Viak AS vurderinger knyttet til offentlig transport knyttet til de respektive anløpsstedene samt reisevaner og reisebehov. Disse vurderingene ble gjort for 6 år siden. Mao. ble det pekt på manglende utredninger og foreldede datagrunnlag på tilgjengelige utredninger. Slike utredninger var det ikke vært økonomiske midler til å få gjennomført. Prosjektgruppen mente følgelig at et saksfremlegg fra Fylkesrådmannen v/samferdselsavdelingen ikke kunne konkludere med anløpssted. Til det var beslutningsunderlaget for dårlig. Selv om RFK var del av prosjektgruppen valgte RFK å ikke stå som medforfatter i rapporten, grunnet dissens angående innhold av rapporten. Fylkestinget vedtok Garpaskjærskaien i Haugesund som framtidig anløpssted for Utsirasambandet på fastlandssiden.

Det er også i 2020 blitt avholdt en rekke med møter angående forhold knyttet til Karmsund Havnevesen (KH) og Garpaskjærskaien. Dette er teama som reparasjonsarbeider og tilpasning av kai (Karmsund Havn må få dekket inn om lag 6 mill kroner), havneavgifter (300% økning), parkering og lagringsareal, kjørevei og oppstillingsareal og venterom. I forbindelse med at selskapet i mange år har benyttet ferjekaien på Garpeskjær uten at det foreligger noen skriftlig avtale, har Kolumbus/Rutebåten Utsira AS og KH kommet frem til at det er hensiktsmessig å formalisere rammene for bruk. Avtaleutkast med rettigheter, plikter og kostnader for tjenesteytingen er under forhandling. RFK og KH har i prinsippet løst forholdet til reparasjonsarbeider og tilpasning av kai. Dette gjøres til et avtaleforhold mellom disse to partene.

Kaianlegg på Utsira er også svært utslitt og da spesielt i Sørevåg. RFK har avsatt midler til oppgradering i fremtidige vedlikeholdsbudsjett.

Selskapet har dialog med aktører med hensyn til reservebåt. Det er ingen god løsning for reservebåt i Utsira-sambandet. Styret jobber med å finne en bedre løsning.

I løpet av årene har selskapet i lønnsforhandlinger m.m. erfart tariffavtalebestemte forventninger fra flere hold i kombinasjon med «kommunale» (sær)bestemmelser som har fulgt selskapet helt siden opprettelsen, og som lett fører til uoversiktlige og krevende enkelttilfeller. Utsira kommune overtok konsesjon for transportvirksomhet mellom Utsira og Haugesund fra 1. januar 1978, og dannet et kommunalt selskap. Selskapet hadde i denne perioden en tariffmessig tilknytning til Kommunenes Sentralforbund. Sjøfolkene var organisert i sjømannsorganisasjonene, mens de landansatte hadde sin organisasjonsmessige tilknytning i Norsk Kommuneforbund (senere Fagforbundet). Den tariffmessige tilknytningen på arbeidsgiversiden og på arbeidstakersiden dannet på denne måten rammene for innholdet i de ansattes individuelle arbeidsavtaler. I 2003 vedtok Utsira kommune å omdanne det kommunale selskapet til et aksjeselskap – Rutebåten Utsira AS – med kommunen som eneaksjonær. Mannskapets/arbeidstakernes organisasjonstilknytning er Sjøoffisersforbundet, Maskinistforbundet, Sjømannsforbundet og Fagforbundet (landansatte). KS Bedrift ble etablert i 2001. I desember 2019 ble navnet endret til Samfunnsbedriftene. Organisasjonen er den ledende interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for

Årsberetning 2020

kommunalt eide bedrifter. Utfordringen for Rutebåten Utsira er at Samfunnsbedriftene ikke har inngått noen ordinær tariffavtale med sjømannsorganisasjonene. Undersøkelser som er gjort viser at det er «snev» av særavtaletilknytning, men man ikke kan gjøre greie for hva dette avtaleforholdet i dag innebærer. Man kan således legge til grunn at det ikke finnes gyldig – og gjeldende – tariffavtale eller særavtale mellom Samfunnsbedriftene og sjømannsorganisasjonene. Dette betyr at selskapet heller ikke har noen tariffavtaletilknytning gjennom sitt medlemskap i Samfunnsbedriftene. Styret er av oppfatning at en god og relevant personalhåndbok krever en tariffbinding. Ved utarbeidelsen av ny personalhåndbok vil det være fordelaktig å kunne vise til tariffavtalebestemmelser i stedet for å etablere egne regelverk og retningslinjer. Det er videre en fordel at sjømannsorganisasjonene har inngått likelydende tariffavtaler på områder det er naturlig å ta inn i personalhåndboken. Dette legges nå til grunn. Personalhåndbok er under utvikling av advokat.

Fortsatt drift

Forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2020 er satt opp under denne forutsetningen.

Arbeidsmiljø og likestilling

Styrets leder har utpekt Ståle Kristiansen i Karmøy Skipsconsult Management AS til å ha personalansvaret og kontakt med mannskapet. Styret takker mannskapet for interessen og ikke minst engasjement med å videreutvikle arbeidet med arbeidsmiljøet. Dette arbeidet vil styret fortsette med, for å videreutvikle det administrative arbeidet ombord med større tillitt og ansvar til mannskapet da en er av den oppfatning at dette vil bidra til å styrke arbeidsmiljøet om bord.

Det er ikke påført skader eller ulykker på personell i driftsvirksomheten. Selskapet fører oversikt over sykefravær iht lover og forskrifter.

Selskapets ansatte er vesentlig menn, men det legges opp til lik behandling av begge kjønn ved rekruttering av personell til drift og ledelse.

Styret består av 3 menn og 2 kvinner. Styret har i 2020 hatt 4 styremøter, 2 eiersamtaler og 2 driftsmøter med Kolumbus, samt andre møter med Karmsund Havnevesen.

Ytre miljø

Selskapet forurensar ikke det ytre miljø utover hva som må påregnes for denne type drift, men viser til avsnittet om miljøsatsing i styrets årsberetning

Utsira den 19. februar 2021

Styrets leder
Thor Otto Lohne

Styremedlem
Siv-Len Strandskog

Styremedlem
Daniella M. F. Antonia

Styremedlem
Bjarne Austrheim

Styremedlem
Ole Damm Kvilhaug

Resultatregnskap

	Note	2020	2019
ORDINÆRT RESULTAT			
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Salgsinntekt		3 512 718	3 364 995
Annen driftsinntekt		29 279 275	30 595 461
Sum driftsinntekter		32 791 993	33 960 457
Driftskostnader			
Lønnskostnad	1	12 230 220	11 042 753
Avskrivning på varige driftsmidler	2	2 721 300	2 714 655
Annen driftskostnad	1	16 218 457	15 467 919
Sum driftskostnader		31 169 977	29 225 327
DRIFTSRESULTAT		1 622 015	4 735 130
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter			
Annen renteinntekt		73 813	194 977
Annen finansinntekt		6 413	5 782
Sum finansinntekter		80 226	200 759
Finanskostnader			
Annen rentekostnad		322 647	647 378
Annen finanskostnad		10 843	1 425
Sum finanskostnader		333 490	648 803
NETTO FINANSPOSTER		(253 264)	(448 044)
ORDINÆRT RES. FØR SKATTEKOSTNAD		1 368 751	4 287 086
Skattekostnad	3	301 211	943 945
ÅRSRESULTAT		1 067 540	3 343 141
OVERFØRINGER OG DISPONERINGER			
Overføringer annen egenkapital	4	1 067 540	3 343 141
SUM OVERFØRINGER OG DISPONERINGER		1 067 540	3 343 141

Balanse pr. 31.12.2020

	Note	31.12.2020	31.12.2019
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Landanlegg	2	78 400	112 700
MS Utsira	2,5	26 129 200	28 800 200
Automater	2	54 400	70 400
Sum varige driftsmidler		26 262 000	28 983 300
SUM ANLEGGSMIDLER		26 262 000	28 983 300
OMLØPSMIDLER			
Beholdning			
Beholdning bunkers		443 682	702 209
Sum beholdning		443 682	702 209
Fordringer			
Kundefordringer		1 099 755	969 301
Andre fordringer	6	5 500 477	1 533 852
Sum fordringer		6 600 232	2 503 153
Bankinnskudd, kontanter o.l.			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	7	7 422 121	14 480 624
Sum bankinnskudd, kontanter o.l.		7 422 121	14 480 624
SUM OMLØPSMIDLER		14 466 036	17 685 986
SUM EIENDELER		40 728 036	46 669 286

Balanse pr. 31.12.2020

	Note	31.12.2020	31.12.2019
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	4,8	1 200 000	1 200 000
Sum innskutt egenkapital		1 200 000	1 200 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	4	11 874 414	10 806 874
Sum opptjent egenkapital		11 874 414	10 806 874
SUM EGENKAPITAL		13 074 414	12 006 874
GJELD			
LANGSIKTIG GJELD			
Avsetning for forpliktelser			
Utsatt skatt	9	3 018 370	2 717 159
Sum avsetning for forpliktelser		3 018 370	2 717 159
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	5	19 720 821	23 777 428
Sum annen langsiktig gjeld		19 720 821	23 777 428
SUM LANGSIKTIG GJELD		22 739 191	26 494 587
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		1 557 901	1 702 321
Skyldig offentlige avgifter		797 408	617 400
Annen kortsiktig gjeld	10	2 559 122	5 848 104
SUM KORTSIKTIG GJELD		4 914 431	8 167 825
SUM GJELD		27 653 622	34 662 412
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		40 728 036	46 669 286

Utsira den 19. februar 2021

Styrets leder
Thor Otto LohneStyremedlem
Siv-Len StrandskogStyremedlem
Daniella M. F. AntoniaStyremedlem
Bjarne AustrheimStyremedlem
Ole Damm Kvilhaug

Noter 2020

Regnskapsprinsipper:

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter siste dag i regnskapsåret.

Anleggsmidler og langsiktig gjeld

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk for virksomheten. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, men med restverdi etter 20 år. Varige driftsmidler føres opp i balansen og avskrives over driftsmidlets forventede økonomiske levetid. Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som forventes ikke å være av forbigående art. Nedskrivninger blir reversert når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger finnes å være til stede.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer føres opp i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap.

Klassifikasjonskostnader

Klassifikasjonskostnader settes av i regnskapet fortløpende.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter periodens betalbare skatt som blir utlignet og forfaller til betaling i neste regnskapsår i tillegg til endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med skattesatsen ved utgangen av regnskapsåret (22%) på grunnlag av skattereduserende og skatteøkende midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. I beregningen er det også medtatt ligningsmessig framførbart underskudd ved regnskapsårets utgang. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet og nettoført.

Noter 2020

Note 1 - Lønnskostnader, ytelser til ledende personer

	I år	I fjor
Lønninger	9 502 458	8 518 977
Arbeidsgiveravgift	1 060 542	1 021 013
Annen personalkostnad	392 544	438 461
Pensjonskostnader	1 274 676	1 064 302
Sum	12 230 220	11 042 753

Selskapet har hatt gjennomsnittlig 10 årsverk.

Selskapet er pliktig å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne loven.

Selskapet har ikke daglig leder, men styrets leder er kontaktperson for selskapet.

Godtgjørelse til styret utgjør kr. 181 250.

Kostnadsført revisjonshonorar for 2020 utgjør kr. 22 200.

Note 2 - Avskrivning på varige driftsmidler

	Landanlegg	MS Utsira	Automater	Sum
Anskaffelseskost pr. 1/1	357 545	69 937 120	79 755	70 374 420
Anskaffelseskost pr. 31/12	357 545	69 937 120	79 755	70 374 420
Akk. av/nedskr. pr 1/1	244 845	41 136 920	9 355	41 391 120
+ Ordinære avskrivninger	34 300	2 671 000	16 000	2 721 300
Akk. av/nedskr. pr. 31/12	279 145	43 807 920	25 355	44 112 420
Balanseført verdi pr 31/12	78 400	26 129 200	54 400	26 262 000
Prosentstørrelse for ord.avskr	9-10	5-20	20-20	

Noter 2020

Note 3 - Skattekostnad

Spesifikasjon av årets skattegrunnlag:

Resultat før skattekostnader	1 368 751
+ Permanente og andre forskjeller	390
+ Endring i midlertidige forskjeller	1 129 814
= Inntekt før anvendelse av framført underskudd	2 498 955
- Anvendt skattemessig framførbart underskudd	2 498 955
= Inntekt	0

Spesifikasjon av årets skattekostnad:

Beregnet skatt av årets resultat	0
= Sum betalbar skatt	0

+/- Endring i utsatt skatt (regnskapsført)	301 211
= Ordinær skattekostnad	301 211
Skattesats i inntektsåret	22

Note 4 - Egenkapital

	Aksjekapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 01.01.	1 200 000	10 806 874	12 006 874
Årets resultat		1 067 540	1 067 540
Egenkapital 31.12.	1 200 000	11 874 414	13 074 414

Note 5 - Gjeld til kredittinstitusjoner

Gjeldspost med forfall senere enn 5 år fra balansedagen utgjør pr. 31.12. kr. 0.

Av selskapets gjeld er sikret ved pant :

Gjeld til kredittinstitusjoner Kr. 19 720 821

Den bokført verdien av eiendeler stillet som sikkerhet for denne gjeld :

MS Utsira Kr. 26 129 200

Noter 2020

Note 6 - Andre fordringer

MS Utsira hadde havari 20.12.2019 og kostnader i forbindelse med havari er kostnadsført. Selskapet har i 2021 mottatt kr. 3 864 731 fra Alandia til delvis dekning av kostnader i forbindelse med havariet.

Note 7 - Bankinnskudd, kontanter o.l.

Bundne bankinnskudd ut over skattetrekkinnnskudd utgjør pr 31.12. i år kr 601 006 og utgjorde pr 31.12. i fjor kr 486 490.

Skyldig skattetrekk kr. 596 863 er innbetalt den 15.01.2021

Note 8 - Selskapskapital

Selskapet har 1 200 aksjer hver pålydende kr. 1 000, samlet aksjekapital utgjør kr. 1 200 000. Selskapet har kun en aksjeklasse og stemmerettsregler følger de alminnelige bestemmelser i aksjeloven.

Aksjonærens navn :	Antall aksjer :	Andel :
Utsira Kommune	1 200 aksjer	100 %

Note 9 - Utsatt skatt/utsatt skattefordel

Utsatt skatt/utsatt skattefordel

	2020	2019
+ Driftsmidler inkl. goodwill	19 399 200	20 994 300
+ Gevinst- og tapskonto	-53 144	-66 430
- Andre avsetninger for forpliktelser	1 930 000	2 382 000
- Skattem. fremf. underskudd som utlignes	3 696 190	6 195 145
= Grunnlag utsatt skatt	13 719 866	12 350 725
Utsatt skatt	3 018 370	2 717 159

Noter 2020

Note 10 - Klassefond

I regnskapet har en avsatt for klassefond med kr. 1 930 000

I 2020 var klassekostnaden svært lav, mens en i 2021 forventer høyere klassekostnader på utstyr ombord i båten.

I årets regnskap er der kostnadsført kr. 882 000 mot fremtidige klassekostnader.

Selskapet har valgt å tidsavgrense kostnaden.